

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

36. ČÍSLO / XXX. ROČNÍK

16 Kč • 0,86 €

11. ZÁŘÍ 2022

Z obsahu:

**Nikodém: Jak se může
člověk narodit,
když je už starý?**
Katecheze papeže
Františka při generální
audienci na náměstí
Sv. Petra v Římě
8. června 2022
- strana 2 -

**Svatý Jan
Gabriel Perboyre**
Libor Rösner
- strana 4 -

**O svátku Povýšení
svatého Kříže**
Sv. Vincenc Ferrerský OP
(1350–1419)
- strana 6 -

**Moderní encyklika
proti modernismu (2)**
P. PhDr. ThLic. Štěpán
Maria Filip, Th.D., OP
- strana 8 -

**Omluva obětem i posílení
prevence: V Olomouci
se konala konference
o sexuálním zneužívání**
- strana 10 -

Nebe nad močály (10)
Četba na pokračování
- strana 12 -

Nikodém: Jak se může člověk narodit, když je už starý?

Katecheze papeže Františka při generální audienci na náměstí Sv. Petra v Římě 8. června 2022

Drazí bratři a sestry, dobré ráno! Mezi nejvýznamnější starší postavy evangelií patří Nikodém – jeden z židovských vůdců, který chtěl poznat Ježíše, ale šel za ním tajně v noci (srov. Jan 3,1–21). V Ježíšově rozhovoru s Nikodémem se objevuje jádro Ježíšova zjevení a jeho vykupitelského poslání, když říká: „Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“ (v. 16)

Ježíš říká Nikodémovi, že aby člověk „viděl Boží království“, musí se „narodit shůry“ (srov. v. 3). Nejde o to, abychom se znovu narodili, abychom opakovali svůj příchod na svět a doufali, že nová inkarnace nám umožní lepší život. Takové opakování nedává smysl. Naopak, vyprázdnilo by veškerý smysl prožitého života, vymazalo by ho, jako by to byl neúspěšný experiment, zaniklá hodnota, promarněná prázdnota. Ne, to není to znovuzrození, o kterém mluví Ježíš: je to něco jiného.

Tento život je v Božích očích drahocenný: označuje nás za tvory, které Bůh něžně miluje. „Zrození shůry“, které nám umožňuje „vejít“ do Božího království, je zrozením v Duchu, přechodem přes vody do zaslíbené země stvoření smířeného s Boží láskou. Je to znovuzrození shůry, s milostí Boží. Nejedná se o opětovné znovuzrození.

Nikodém toto zrození špatně chápe a uvádí stáří jako důkaz jeho nemožnosti:

Pokračování na str. 11

Ďábel má nerad především pokoru. Avšak mnohem více nenávidí Kristův kříž, nástroj naší spásy. A samozřejmě Matku Boží, Pannu Marii. Mariina bolestná přítomnost u Kristova kříže je neodmyslitelně spjata s jejím jedinečným posláním v dějinách spásy: Vykupitel přijal lidské tělo z jejího těla a jeho tělesné utrpení snášené pro spásu lidských duší zasáhlo přemírou bolestí i milující srdce jeho svaté Matky. A tak, když nám církev nabízí možnost rozjímat dva dny po sobě o Ježíšově svatém Kříži (14. září) a o bolestech Panny Marie (15. září), využijme této příležitosti k tomu, abychom si znovu hlouběji uvědomili, že spásá člověka zaslíbená Bohem v ráji stojí právě na těchto dvou pilířích: na Ježíšově kříži a na Ženě drtící děblovu hlavu.

O kříži našeho Pána Ježíše Krista můžeme rozjímat z mnoha úhlů pohledu. Asi nejtradičnější bude spojení našich hříchů s výkupnou hodnotou Kristova kříže. A ve stejném okamžiku nás snad většina spojí myšlenku na Spasitelův kříž se zpřítomněním Ježíšovy kalvárské oběti na oltářích celého světa při mši svaté. Co však aspoň jednou nahlédnout Kristův kříž s otázkou: Proč právě kříž jako nástroj spásy? Odpověď ponechám na sv. Vincenci Ferrerském, který v kázání o svátku Povýšení svatého Kříže na tuto otázku velmi srozumitelně odpovídá. (str. 6–7) A navíc varovně upozorňuje na skutečnosti vedoucí k duchovní smrti, k odloučení od Pána.

Editorial

S křížem se nerozlučně pojí také odpuštění. Vždyť jedna z posledních Ježíšových vět pronesených na kříži je: „Otče, odpusť jim...“ Pak také chápeme, že ti, kdo následují svého Mistra až do krajnosti – svatí mučedníci – jsou posílení mimořádnou Boží milostí, dokážou odpuštění svým trýznitelům, vrahům. Tak jako sv. Marie Goretti. (str. 12–13) I takto se můžeme dívat na Ježíšův kříž a rozmyšlet, jak to máme my s odpuštěním druhým. Pomysleme, že se modlíme v Otčenáši: „Odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům...“

Vraťme na začátek těchto řádků. Ďábel opravdu nenávidí Ježíšův kříž a nesnese pohled na něj. Jako důkaz máme opět mučedníky nucené krajně drsnými způsoby k apostazi, zvláště ve své době v Japonsku či Číně, kde měli křesťané pošlapat kříž. (str. 4–5) Žel, tuto praxi historie zná i jinde ve světě (i když třeba jen v jednotlivých případech), a nemůžeme ani chodit daleko, pokud jde o čas a místo... Přesto přese všechno i zde platí to, že ďábel nemá rád pokoru – ta umožňuje přijmout mimořádnou Boží milost a v její síle třeba vyslovit i již zmíněné: „Odpouštím...“, či „Bože, odpusť...“

Někdy – vlastně často, i když si to neradi připouštíme – je potřeba, aby druzí odpuštěním. V takovém případě nejsme

nutně jen pasivními příjemci odpuštění, ale můžeme učinit pokorný, leč mnohdy velice důležitý, včasný krok k nápravě: požádat druhého o odpuštění. Přiznejme si, že zde poněkud zaostáváme...

A ještě jedna věc související s křížem a odpuštěním: Nezahlubujme snahu katolické církve, jakkoliv lidsky slabou či „pomalou“, požádat veřejně oběti o odpuštění za hříchy spáchané vůči nim a co možná napravit spravedlivým způsobem stav věci. Příkladem může být v nedávných dnech v Olomouci konaná konference o sexuálním zneužívání. (str. 10) Kéž by se ty věci nikdy nestaly! Ale Pán Bůh uzdravuje rány, zvláště je-li o to s pokorou žádán. A pokud jde o ty, kdo zhřešili, přijměme dnešní evangelium: Jak velká radost je v nebi nad jedním obráceným hříšníkem! Odsoudit člověka je snadné, ale přát mu milost obrácení – to je opravdu těžký úkol, zvláště jde-li o velkého hříšníka. Duše člověka totiž může kdykoliv dospět ke změně, k obrácení, ačkoliv následky hříchů přetrvávají. Spíše je tedy třeba zabývat se tím, co ke hříchu vede a jak před ním uchránit ty, kdo jsou slabí – ať už kvůli sklonu ke hříchu, anebo jako potencionální oběti hříchu. A tak můžeme právě v těchto dnech na Ježíšův kříž položit vše, co tíží katolickou církev a zraňuje její svatost v jednotlivých jejích údech. Pán Bůh buď na přímluvu Panny Marie Bolestné milostiv a žehnej všem snahám k nápravě!

Daniel Dehner

Dosud jsi byl svědkem toho, že Ježíše vyhledávali především nemocní všeho druhu, aby si vyprosili uzdravení. Nyní za ním přicházejí veřejní hříšníci, a to v takovém počtu, že se to zákoníkům a farizeům zdá nápadné a vyvolává to jejich nelibost. Tito samolibí Pánovi kritikové netuší, jak velkou bolest mu svým nepochopením a svou domýšlivostí působí. Jestliže jim jejich zatvrzelost nedovoluje, aby porozuměli jeho dnešním podobenstvím, ty si vyprošuj od Ducha Svatého pomoc, abys je vyslechl s pravým užitkem. Bůh ti dnes odhaluje, co je zdrojem jeho největší radosti:

Nemůže-li se těšit z naší věrnosti, o to více se raduje z našich návratů.

Jeho výmluvná podobenství ti mohou být velice blízká, protože se dovolávají tvé vlastní zkušenosti. Kolikrát jsi už zažil radost, když jsi našel to, co ti bylo nade vše drahé a co se zdálo být nenávratně ztraceno. Je to totiž radost, která má svůj původ u Boha: vynalézavá moudrost jeho lásky nachází své největší potěšení v tom, že na naši hříšnost odpovídá svým milosrdenstvím. Právě tato Boží vstřícnost vůči provinilým, kteří zatouží po návratu, vyzařuje z Ježíše do té míry, že k němu láká právě ty, které židovští předáci povýšeně odsuzují a zavrhuji.

Jak dokáže jeho milosrdná láska proměnit hříšnost v dobro, to ti ukazuje na svém apoštolu, který se přiznává, že byl rouhač, pronásledovatel a násilník, který horlivě stíhal Kristovu církev: *Proto jsem došel milosrdenství, aby tím Ježíš Kristus prvně na mně ukázal celou svou shovívavost.* Ale již ve Starém zákoně dal Bůh najevo, jak je nakloněn slyšet prosby svých služebníků, kteří se dovolávají jeho dobrotivosti vůči nevěrnému lidu. Když Boží hněv oprávněně vzplál proti nevděčnému národu, protože zcela zapomněl na svého Zachránce Hospodina a klaněl se zlatému teleti, dokázal ho Mojžíš ukonejšit, aby od trestu upustil. Poukazoval přitom na velké skutky, které Hospodin již pro svůj lid vykonal a které by jeho trestem přišly nazmar. Dobrodiní, které nám věčný Otec prokázal tím, že obětoval vlastního Syna, je mnohem větší dar než kdysi exodus. Můžeš se tedy dovolávat mnohem větší lásky než Mojžíš, když tišil Boží hněv.

Ti, kteří jsou svěřeni tvé péči, nejsou ti dáni proto, aby ti v prvé řadě působili ra-

Boží radost

*Zamyšlení nad liturgickými
texty dnešní neděle*

**Radujte se se mnou,
protože jsem našel ztracenou ovci.**

dost, ale aby měli v tobě zastání u Boha. Ať se ti jeví jakkoliv *tvrdá jejich šije*, mysli na to, že čím více bloudí, tím více potřebují, aby se jich u Boha zastávala tvoje trpělivost a dobrota. Čím bolestněji se tě dotýká jejich nevěrnost, tím upřímnější a opravdovější ať je tvá pohotovost k odpuštění. Bůh se totiž nikdy nedá zahanbit svým tvorem, ale projeví pak svou slitovnost ještě v daleko hojnější míře. Nehledej svou radost jinde než tam, kde ji hledá Bůh, totiž v odpuštění: to je přece společné všem jeho dnešním podobenstvím, že ústí do radosti: *hodujme a buďme veselí.*

Z dnešního Ježíšova poselství můžeš čerpat novou útěchu i při skličujícím pohledu na hříšný svět. Bůh nečeká na to, abys za ním přicházel a předkládal mu svou rozhořčenost nad spoustou hříchů, které se stále více kupí kolem tebe. Viděl je dříve než ty a vidí je daleko zřetelněji ve vši jejich hrůze a ohavnosti. Nežaluj mu proto na svůj lid ani na jeho pastýře, kteří mu představují falešné bohy. Ta zkáza, která tě tak pobuřuje a naplňuje zármutkem, se může díky Boží slitovnosti proměnit v tím větší radost, čím je hrozivější. Třebaže se ti zdá, že tu už panuje poměr přímo opačný, tj. 99 ovcí ztracených proti jedné věrné, nikterak nezoufej: nechystá si tu Bůh právě tu největší radost z největšího návratu ztracených dětí? Máš tu tedy velikou příležitost na její přípravě spolupracovat: Odpouštěj velkodušně všem, především pak těm, kteří přímo tebe nejvíce zranili a zarmoutili. Potvrď upřímnost svého odpuštění *modlitbou a postem*⁽¹⁾ a vyprošuj všem bloudícím milost, aby si *v daleké zemi* nejen uvědomili svou bídu, ale především se rozpomenuli na hojnost, která je pro ně vždy připravena v Otcově domě. Vyhlížej bloudící s láskou a toužebně jim *vyběhni v ústřety*, ještě když jsou daleko. Tak jim pomůžeš snáze znovu najít otcovský dům a hlavně uvěřit, že je tam čeká otevřená Boží náruč.

Nepřehlédni však nebezpečí, jakému jsou vystaveni ti, kteří otcovský dům ni-

Liturgická čtení

1. čtení – Ex 32,7–11.13–14

Hospodin promluvil k Mojžíšovi: „Sestup dolů, neboť tvůj lid, který jsi vyvedl z egyptské země, přivodil si zkázu. Uhnuli brzo z cesty, kterou jsem jim přikázal. Ulili si býčka a klanějí se mu, obětují mu a říkají: Izraeli, to je tvůj Bůh, který tě vyvedl z egyptské země.“ Hospodin řekl dále Mojžíšovi: „Viděl jsem tento lid, je to lid tvrdě šije. Nebraň mi, ať vzplane můj hněv proti nim, ať je vyhubím; z tebe však udělám veliký národ.“ Mojžíš konejšil Hospodina, svého Boha, slovy: „Hospodine, proč plane tvůj hněv proti tvému lidu, který jsi vyvedl velikou silou a mocnou rukou z egyptské země? Rozpomeň se na Abraháma, na Izáka a na Izraele, své služebníky, kterým jsi sám při sobě přísahal a vyhlásil: Rozmnožím vaše potomstvo jako nebeské hvězdy a celou tuto zemi, jak jsem řekl, dám vašemu potomstvu a zdědí ji navěky.“ A Hospodin se nad nimi slitoval a nedopustil neštěstí, kterým hrozil svému lidu.

2. čtení – 1 Tim 1,12–17

Děkuji tomu, který mi dal sílu, Kristu Ježíši, našemu Pánu, že mě uznal za věrného a vzal mě do služby, ačkoli dříve jsem byl rouhač, pronásledovatel a násilník. Dostalo se mi však milosrdenství, protože jsem to dělal z nevědomosti ve své nevěře. Milost našeho Pána se však na mně tím hojněji projevila s vírou a láskou

Dokončení na str. 5

kdy neopustili: to, co Otcovi působí největší radost, je může pro jejich sebelásku naopak naplnit nespravedlivým rozhořčením. Můžeš se snad domnívat, že láskou prokázanou kajícímu bratru se ti děje křivda? Připoj se proto k Otcovi a k andělům, kteří se s ním radují z návratu ztraceného dítěte, a nekal jeho radost sobeckým nepochopením, které by tě dělalo cizincem v jeho domě.

Otče, stvoř mi čisté srdce, otevři mé rty, a má ústa zvěstují tvou chválu!⁽²⁾

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Srov. Mk 9,29; ⁽²⁾ srov. Ž 51.

Svatý Jan Gabriel Perboyre

Narodil se na Tři krále a stejně jako tito mágové přinesl Ježíši Kristu vzácný dar, a sice ten nejvzácnější – svůj život. Položil ho při hájení pravé víry. Dověděl tak, že svá slova „abychom přišli do nebe, musíme přinést každou obět“, nepronášel do větru.

Letos to onoho 6. ledna bylo již 220 let, co v jihofrancouzském Le Puech přišel na svět. Ovoce výchovy osmi dětí manželů Pierra a Marie Perboyreových bylo následovné: tři jejich dcery vstoupily do kláštera a dva synové se stali lazaristickými kněžími.

Původně měl podle otcových plánů nejstarší Jan hospodařit na malém skromném venkovském statku, nicméně otec míní a Otec mění. Bůh si totiž mládence povolal ke své službě a zbožný Pierre Perboyre se tomu nezpěchoval.

Janovi bylo 16 let, když v roce 1818 vstoupil do řádu lazaristů nebo též vincenťinů. (Tento řád založil svého času sv. Vincenc z Pauly a i na stránkách Světla jsme se seznámili s některými jeho členy vnesenými ke cti oltáře – např. se sv. Justinem de Jacobis či bl. Martou Wieckou.) Rodáka z Le Puech do lazaristické rodiny přitáhl příklad řeholníků, v jejichž malém semináři pobýval na studiích. Přitom tam původně vůbec být neměl – otec jej tam poslal, aby na přechodnou dobu podpořil mladšího bratra Aloise, jenž tam šel studovat, leč měl problém se zařadit. Když

pak pro Jana otec přijel, představení jej uprosili, aby ho tam ponechal, poněvadž mezi ostatními tak vyniká, že by byla škoda toho nevyužít. Pierre Perboyre svolil.

Po dvou letech od vstupu do řádu skládal Jan Gabriel 28. prosince 1820 řeholní sliby a za dalších pět let 23. září 1825 přijal kněžské svěcení.

Budoucí světec měl opravdu velmi výrazné nadání, bratři se v něm nemýlili.

Proto jej představení pověřili nejprve výukou dogmatiky v semináři Saint-Flour a posléze i vedením tohoto semináře. Ještě později se stal zástupcem ředitele noviciátu mateřského kláštera lazaristů. Planula v něm však jiná touha – po misiích v Číně.

Stejnou touhu pocítil i jeho bratr Alois, jenž byl mezitím rovněž vysvěcen. Na dalekou plavbu se dokonce v roce

1831 vypravil, leč smrt jeho plány v půli cesty překazila.

Jana Gabriela zdržovaly od cesty nějaký čas zdravotní neduhy, ty ale zdárně přestál. Mohl se aspoň důkladně učit čínsky, aby byl náležitě připraven. Jakožto pilný a dobrý student do tajů nesmírně těžké čínštiny s jistými úspěchy vstupoval, což

ještě vylepšoval po 29. srpnu 1835, kdy dorazil do Macaa. Zde se pokusil vpravovat do čínských reálií, dokonce si vyholil hlavu a nechal narůst dlouhý vous, aby svůj vzhled co nejvíce přiblížil tamním obyvatelům a pokud možno zakryl svůj evropský původ – Evropané měli totiž do Říše středu vstup pod přísnými tresty zapovězen, stejně jako zde bylo zakázáno křesťanství. Jenže kam s pohrůzkami na muže, jehož strýc P. Jakub za Francouzské revoluce sloužil jakožto nepřisežný kněz tajné mše svaté a přinášel duchovní útěchu lidem hladovějícím po Bohu...

Jan Gabriel procházel končiny provincie Che-nan v přestrojení za obchodníka s čajem. Zhruba tři roky se horlivě věnoval tajným křesťanům, uděloval jim svátosti, sloužil tajné mše svaté. Od ledna roku 1838 se jeho působíště změnilo – odešel do provincie Chu-pej, kde prošel obdobím strádání jak po duchovní, tak po tělesné stránce. Dokonce prožíval i okamžiky duchovní úzkosti, nicméně právě tehdy mu pomohl sám Vykupitel, když se mu zjevil na kříži a posílil ho na duchu pro okamžiky nynější i ty budoucí, v nichž měl sám přijmout kříž.

Ten čas se nezadržitelně blížil. O pronásledování vyznavačů Ježíše Krista v Číně jsme pojednali ve Světle 26/2021 (sv. Augustin Zhao Rong a druhové) a v časech P. Jana Gabriela zrovna začal nový hon na křesťany.

Když na svátek Nanebevzetí Panny Marie, tj. 15. srpna, roku 1839 sloužil P. Jan Gabriel mši svatou v místě zvaném Cha-Yuen-ken, doneslo se k němu, že sem pochoduje oddíl vojáků s cílem shromáždění rozpráshit a jeho i dva další kněze zatknout. Zatímco oba duchovní utekli, on zůstal se svými věrnými, jen se skryl do nedalekých jeskyní. Za normálních okolností by ho tam nenašli, avšak mučením přiměli promluvit jednoho křesťana. Kněze našli, zatkli a odvedli ho a pak byl podroben kruté tortuře.

Nebohý P. Jan Gabriel Perboyre musel podstoupit až dvacet výslechů. Na dotaz, zda je knězem, se bez váhání přiznal, avšak když se jej vyslychající otázali, zda je ochoten své víry se vzdát, odvětil: „V žádném případě! Já se víry v Ježíše Krista nikdy nevzdám.“

Následovalo bití, na němž se podílel i jeden z těch, kteří se s ním ukrývali

Mariánské společenství Večeřadla Křenovice u Kojetína Vás co nejsrdečněji zve na **NOČNÍ EUCHARISTICKÉ PROCESÍ NA SVATÝ HOSTÝN** konané v **pátek 14. října 2022 od 21.00 hod. za účasti Mons. Antonína Baslera.**

Úmysly procesí: Za odčinění urážek způsobených Trojjedinému Bohu a Panně Marii; za ochranu rodiny a manželství jako svazku muže a ženy; za odčinění hříchu potratu a návrat lidstva k Božím přikázáním; za svatost kněží a zachování pravé katolické víry; za pokoj a mír v lidských srdcích a na celém světě.

ORGANIZACE POUTĚ: 21.00 hod. – zahájení procesí z parkoviště v Bystřici pod Hostýnem (u hřbitova)
 • **00.00 hod. – mše svatá v bazilice na Svatém Hostýně** (hlavní celebrant Mons. Antonín Basler) • po skončení mše svaté bude následovat odvoz poutníků autobusem na parkoviště v Bystřici pod Hostýnem. Pro ty, kteří se nemohou pěšího výstupu zúčastnit ze zdravotních důvodů, bude připraven paralelní program v bazilice na Svatém Hostýně od 21.30 hod. Na Svatý Hostýn je vyveze autobus před zahájením procesí.

Autobus pro poutníky zastavuje na těchto místech: KOJETÍN – od kostela Panny Marie – v 19.45 hod. • KROMĚŘÍŽ – od kostela sv. Jana – ve 20.00 hod. • HULÍN – autobusová zastávka na nám. Míru – ve 20.15 hod. • HOLEŠOV – autobusové nádraží – ve 20.30 hod. Po skončení programu na Svatém Hostýně se vrací autobus stejnou trasou nazpět. Zájem o autobus je nutné předem nahlásit na telefon: 606 484 928.

Informace také na www.veceradlo.cz. Těšíme se na Vás!

v jeskyních. S velkou pravděpodobností chtěl katany tímto počínáním ujistit, že jeho apostaze je opravdová. Francouzský lazarista nicméně nepovolil. Vydržel rovněž nucení, aby prozradil spolupracovníky a další křesťany. Věznitelé ho přinutili klečet při výslechu i bití na rezavých řetězech a střepích, jindy ho pověsili za prsty a tloukli bambusovými holemi a koženými řemínky. Pro zvýšení utrpení a proponížení ho přinutili pít psi krev. Marně ho však nutili pošlapat kříž, marně ho nutili jakkoli zapřít Pána. Zůstal pevný, neochvějný, věrný.

Falešní svědci ho pak před tribunálem obviňovali ze sexuálního poměru s jednou dívkou a z toho, že své kněžství využíval k vlastnímu obohacování. Vše samozřejmě popřel, nic z toho nepřiznal při opětovném mučení. Krom fyzických útrap musel P. Jan s bolestí v srdci snášet tupení Ježíše a Panny Marie, tupení svaté víry, kříže i svátosti kněžství – to když ho jednotliví odpadlíci žádali posměšně o rozhrěšení. V duchu se za ně modlil, stejně jako za své trýznitele, zachovával vnitřní i vnější pokoj, čímž tyto zvrhlé katany poukazoval k nepřičetnosti.

Protože si s hrdinským misionářem nevěděli vůbec rady, rozhodli se jej usmrtit. Předtím mu na obličej čínskými znaky vypálili obvinění, aby bylo všem jasno, proč umírá, a aby se i tajným křesťanům doneslo, co je čeká, nevzdají-li se víry: „Hlásal falešné náboženství,“ prozrazovaly ony čínské znaky.

Místokrál pak rozhodl o způsobu Janova usmrcení – měl být nejprve svědkem toho, kterak věznitelé před hradbami U-Tšang-Fu setnou jeho spoluvězně, poté měl být přivázan ke kříži až do třetí hodiny odpolední, kdy mu měla být kolem krku pevně stažena smyčka provazu. Tak se také 11. září 1840 stalo. Ve chvíli, kdy vypouštěl ducha, objevil se na obloze podivuhodný úkaz, jenž byl pozorován až v Pekingu.

Janovy tělesné pozůstatky převezli v roce 1860 bratři lazaristé do rodné Francie a umístili do řádového domu v Paříži. Předtím ho pohřbil odvážný katecheta Ondřej Fong. V roce 1889 P. Jana Gabriela Perboyreho papež Lev XIII. (10. listopadu) prohlásil za blahoslaveného a v roce 1996 Jan Pavel II. (2. července) za svatého.

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

v Kristu Ježíši. Na tuto nauku je spolehnouti a zasloužit si, aby se jí naprosito věřilo: Ježíš Kristus přišel na svět, aby zachránil hříšníky. Já mezi ně patřím na prvním místě. Ale právě proto jsem došel milosrdenství, aby tím Ježíš Kristus na mně jako na prvním ukázal celou svoji shovívavost; já jsem měl být příkladem pro ty, kdo v něho v budoucnosti uvěří, a tak dosáhnou věčného života. Králi věků, Bohu nepomíjejícímu, neviditelnému, jedinému, buď čest a sláva na věčné věky. Amen.

Evangelium - Lk 15,1-32

Do Ježíšovy blízkosti přicházeli sami celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. Farizeové a učitelé Zákona mezi sebou reptali: „Přijímá hříšníky a jí s nimi!“ Pověděl jim tedy toto podobenství: „Kdo z vás, když má sto ovcí a jednu z nich ztratí, nenechá těch devěta-
desát v pustině a nepůjde za tou ztracenou, dokud ji nenajde? A když ji najde, s radostí si ji vloží na ramena. Až přijde domů, svolá své přátele i sousedy a řekne jim: »Radujte se se mnou, protože jsem našel svou ztracenou ovcí.«

Říkám vám, že právě tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který se obrátí, než nad devěta-
desáti spravedlivými, kteří obrácení nepotřebují.

Nebo která žena, když má deset stříbrných mincí a jednu z nich ztratí, nerozsvítí svítilnu, nevymete dům a nehledá pečlivě, dokud ji nenajde? A když ji najde, svolá své přítelkyně i sousedky a řekne jim: »Radujte se se mnou, protože jsem našla stříbrnou minci, kterou jsem ztratila.«

Právě tak, říkám vám, mají radost Boží andělé nad jedním hříšníkem, který se obrátí.“

Dále řekl: „Jeden člověk měl dva syny. Mladší z nich řekl otci: »Otče, dej mi z majetku podíl, který na mne připadá.« On tedy rozdělil majetek mezi ně. Netrvalo dlouho a mladší syn sebral všechno, odešel do daleké země

a tam svůj majetek rozmařilým životem promarnil. Když všechno utratil, nastal v té zemi velký hlad a on začal mít nouzi. Šel a uchýtil se u jednoho hospodáře v té zemi. Ten ho poslal na pole pást vepře. Rád by utišil hlad lusky, které žrali vepři, ale nikdo mu je nedal.

Tu šel do sebe a řekl: »Kolik nádeníků mého otce má nadbytek chleba, a já tady hynu hladem! Vstanu a půjdu k svému otci a řeknu mu: Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už nejsem hoden, abych se nazýval tvým synem. Vezmi mě jako jednoho ze svých nádeníků!« Vstal a šel k svému otci. Když byl ještě daleko, otec ho uviděl a pohnut soucitem přiběhl, objal ho a políbil.

Syn mu řekl: »Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už nejsem hoden, abych se nazýval tvým synem.«

Ale otec nařídil služebníkům: »Honem přineste nejlepší šaty a oblečte ho, dejte mu na ruku prsten a obuv na nohy! Přiveďte vykrmené tele a zabijte je! A hodujme a veselme se, protože tento můj syn byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zas nalezen!« A začali se veselit.

Jeho starší syn byl právě na poli. Když se vracel a byl už blízko domu, uslyšel hudbu a tanec. Zavolal si jednoho ze služebníků a ptal se ho, co to znamená. On mu odpověděl: »Tvůj bratr se vrátil a tvůj otec dal zabít vykrmené tele, že se mu vrátil zdravý.« Tu se (starší syn) rozzlobil a nechtěl jít dovnitř. Jeho otec vyšel a domlouval mu.

Ale on otci odpověděl: »He, tolik let už ti sloužím a nikdy jsem žádný tvůj příkaz nepřestoupil. A mně jsi nikdy nedal ani kůzle, abych se poveselil se svými přáteli. Když ale přišel tenhle tvůj syn, který prohrál tvůj majetek s nevěstkami, dals pro něj zabít vykrmené tele!« Otec mu odpověděl: »Dítě, ty jsi pořád se mnou a všechno, co je moje, je i tvoje. Ale máme proč se veselit a radovat, protože tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zase nalezen.«

O svátku Povýšení svatého Kříže

Z kázání ke 14. září

„Nechť je mezi vámi takové smýšlení jako v Kristu Ježíši: Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka se ponižil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži.“ (Flp 2,5–8)

Svatá matka Církve dnes slaví svátek Povýšení svatého Kříže, který si připomínáme dvakrát do roka. První je Nalezení svatého Kříže (3. května). Druhý svátek je dnes (14. září), a to Povýšení svatého Kříže. Poté co byl svatý Kříž nalezen sv. Helenou, dostal se do rukou nevěřícím, kteří jej měli v nenávisť. Avšak Herakleios, svatý a křesťanský římský císař, vysvobodil jej z jejich rukou a s úctou jej nechal vyvýšit a tuto událost si dnes připomínáme. Tedy, aby naše slova byla účinná, pomodleme se nyní *Zdrávas, Maria*.

Je to katolická nauka, že ačkoli měl Pán Ježíš další mnohé možnosti, jak vykoupit a spasit lidstvo, vybral si zachránit nás skrze svůj kříž. Svatý Tomáš Akvinský ve své *Sumě* (III, q. 46, a. 4) uvádí sedm důvodů, proč byl kříž vybrán. Na úvod dnešního kázání budu mluvit o druhém důvodu.

Tímto druhým důvodem je, že když je nutné zadostiučinění za hřích, je rozumné, aby toto zadostiučinění odpovídalo spáchanému hříchu. Například, když někdo hřeší proti Bohu či bližnímu zlými myšlenkami ve svém srdci nebo zlými slovy či skutky, měl by se pak s litostí bít v prsa jako zadostiučinění. Pokud pak někdo hřeší slovy klením, řádné dostiučinění je nejen hřích slovy vyznat, ale měl by také prosit o odpuštění Boha i bližní slovy, pokud je urazil. Pokud někdo zhřešil očima, řádné dostiučinění jsou slzy atd. [...]

Vidíme tedy, jak vhodné zadostiučinění je, když trest odpovídá urážce. Důkaz v Písmu svatém nalezneme, když Jan Křtitel říká: „Neste tedy ovoce, které ukazuje, že činíte pokání.“ (Lk 3,8) Ovoce pokání je dobré, když odpovídá urážce.

Nyní se podíváme, jaká urážka Boha byla spáchána, za kterou bylo celé lidstvo potrestáno vyhnáním do slzavého údolí (z hymnu *Zdrávas, Královno*). Nebylo to skrze krádež jablka, které bylo zakázáno? Náprava se tedy musí stát skrze ovoce

z nového stromu. Proto Kristus, Vykupitel všech, náš plod, o kterém je zvěstováno Panně Marii, „požehnaný plod života tvého“ (Lk 1,42), si zvolil strom kříže, aby ovoce nesmírné ceny bylo obnoveno. Stará řecká historie vypráví, že dřevo kříže bylo ze stejného stromu, ze kterého Adam přijal ovoce. Proto když Kristus byl přibit na kříž, plod byl obnoven. [...]

Lze říci, že Pán Ježíš Kristus pak byl v nebezpečí smrti celkem pětkrát, avšak vybral si jen kříž.

1. Poprvé byl v nebezpečí smrti mečem.
 2. Podruhé byl v nebezpečí smrti svržením dolů.
 3. Potřetí byl v nebezpečí smrti ukamenováním.
 4. Počtvrté byl v nebezpečí smrti otrávením.
 5. Popáté byl v nebezpečí smrti ukřížováním.
- A vybral si ukřížování.

MEČ

V prvním nebezpečí smrti byl, když se narodil. Král Herodes když uslyšel o znameních a divech, jež se udály u Ježíšova narození: tedy o andělech zpívajících „Sláva na výsostech Bohu“, o návštěvě pastýřů, hvězdě a příchodu tří mudrců atd., rovněž o proroctví Anny a Simeona, že on je pravý Mesiáš, umínil si, že jej zabije, aby neztratil království, neboť byl cizincem a bál se, že jednoho dne Židé proti němu povstanou. Proto poslal ozbrojené muže do Jeruzaléma zabít všechny děti, neboť nevěděl, kdo Ježíš je. Avšak Pán Ježíš již utekl do Egypta.

Otázkou je, proč si Pán Ježíš vybral nezemřít touto smrtí? Neboť pokud by si to přál, i tato smrt by byla ke spasení těch, kteří v něho věří a jsou mu poslušni. Doslovný důvod již byl řečen: neboť zadostiučinění by mělo odpovídat urážce, a proto si přál umřít na kříži a ne mečem. Morální důvod je, aby nás poučil vyhnout se smrti mečem sv. Petra, o kterém čteme: „Uřál mu

ucho.“ (Jan 18,10) Tímto mečem je trest exkomunikace, která, když je vydána, odřezává od těla Církve. A tak jako úd useknutý od těla nemá žádný užitek z těla, tak ani exkomunikovaní nemají podíl na dílech, která se konají v Církvi. [...]

SVRŽENÍ DOLŮ

Druhé nebezpečí smrti bylo, když Kristus měl být svržen dolů, jak vidíme v Lk 4. Čteme zde, že Pán Ježíš přišel do Nazareta, kde vyrůstal svatým životem. Mikuláš z Lyry⁽¹⁾ říká, že pracoval se svým pěstounem Josefem, který byl tesařem, a později odešel do Kafarna, kde kázal a konal zázraky, a pak se vrátil do Nazareta. Starší v synagoze mu řekli: „O čem jsme slyšeli, že se dálo v Kafarnau, učíš i zde, kde jsi doma.“ (Lk 4,23) Pán Ježíš jim však odpověděl, že se tak nestane pro jejich nevěru a výsměch, jak čteme v Mk 6,3: „Což to není ten tesař, syn Mariin a bratr Jakubův, Josefův, Judův a Šimonův? A nejsou jeho sestry tady u nás?“

Pak jim řekl, že zázrak vyžaduje dispoziční a ne marnou slávu, jak čteme v Mk 6,5: „A nemohl tam učinit žádný mocný čin, jen na několik málo nemocných vložil ruce a uzdravil je.“ Dále čteme, jak byli rozhořčeni a vyvedli jej na kraj skály, aby ho svrhli dolů. Avšak Pán Ježíš „prošel jejich středem a bral se dál“ (Lk 4,30).

Představme si Pannu Marii, která byla přítomna ve městě, a když slyšela, že jejího Syna chtějí svrhnout ze skály, kolik měla zármutku. Otázka pak zní, proč si Pán Ježíš nevybral zemřít tímto způsobem? Doslovný důvod již byl řečen. Morální důvod je ten, abychom byli varováni před smrtí pádem, když jsme vystoupili na horu pychy. Neboť ďábel ví, že ti, kdo jsou pokorní, jdou přímo do nebe. Ďábel se tedy pokouší všechny vyvést nahoru a našepťává do představ duchovním osobám, které žijí prostě a zachovávají sliby a pravidla: „Chceš-li takto žít, nikdy nevystoupíš! Proč se nechceš stát doktorem teologie? Můžeš pak být zpovědníkem krále nebo biskupa“, a když je tento duchovní tak vysoko, ztrácí zbožnost a najednou padá, umírá a je svržen do pekla.

Totéž platí i pro obyčejné kněze a laiky. Zajímají se o to, co jim pomůže vystoupit nahoru, aby mohli být ve veřejných funkcích, a když se do funkcí dostanou, začnou krást a dále se dopouštět zlého, aby se v úra-

dě udrželi. Kolik takových je! O tom David říká k d'áblu: „Věru, staviš je na kluzké cestě, do zkázy je sražíš.“ (Ž 73,18) Totéž platí i pro ženy, které se pokorně starají o domov, děti a rodinu a které takto krácejí rovnou do nebe. Avšak démon jim našeptává: „Vzala sis muže takového, jaký je, proč tedy nedělat to, co jiné, dej mu horší oběd nebo večeři.“

Mějme se tedy na pozoru a krácejme střídme a jednoduše, neboť když člověk padá z vysokého místa, pád je o to nebezpečnější. Proto také Job mluví jako hříšník k d'áblu: „Unášíš mě větrem jako na voze, až mě opouštějí smysly. Vím, že mě předaš smrti, přivedeš do domu, kde se setká všechno živé.“ (Job 30,22-23)

KAMENOVÁNÍ

Třetí nebezpečí smrti bylo kamenování, jak je jasně vidět v Jan 8, když Kristus kázal Židům a vyznal jim své božství tím, že řekl: „Amen, amen, pravím vám, kdo zachovává mé slovo, nezemře navěky« ... »Umřel Abrahám, stejně i proroci, a ty pravíš: Kdo zachovává mé slovo, neokusí smrti navěky!“ (v. 51,52) Kristus mluvil o smrti pekla a Židé mysleli na tělesnou smrt. A Kristus pak mluvil jasněji o božství: „Dříve než se Abrahám narodil, já jsem.“ (v. 58) „Já jsem“ je jméno božství. „JSEM, KTERÝ JSEM.“ (Ex 3,14) Když ho Židé slyšeli říci, že je Bůh, chtěli jej kamenovat. Text pak říká, že se Pán Ježíš schoval, tedy jej neviděli a hledali s otázkou: „Kde je?“ Avšak Panna Maria a apoštolové jej viděli odcházet.

Otázkou je, proč si Pán Ježíš nepřál zemřít kamenováním? Morálním důvodem je, abychom byli varováni před smrtí kamenováním hříchem lakomství, neboť lakomý člověk je tvrdý a studený jako kámen. Tvrdý, protože nepřipouští žádnou přívětivost svým dlužníkům. Studený, protože je bez ohně lásky. Vidí-li chudé umírat hladem, nestará se je zachránit – přestože peníze má – ani uvězněné, ztotočené a ubohé dívky od něho nedostanou žádný dar. Proto Job mluví v morálním smyslu o lakomci: „Jeho srdce je slité, tvrdé jako kámen.“ (Job 41,16)

Kameny lakomství jsou pak různého druhu. Jeden kámen se nazývá krádež a tento kámen zasahuje hlavu Pána Ježíše. Další kámen je nazýván simonií církevních představitelů, kteří poskytují výhodu nebo svátosti za peníze. Tento kámen zasahuje srdce

Pána Ježíše. Další kámen se nazývá tvrdost srdce⁽²⁾, ten zasahuje ruce, tedy služebníky (Boží). Na obranu tvrdosti srdce se říká: „Pokud tato osoba nebo společenství bere moje peníze, proč nemůžu dostat něco pro své užívání?“ Tento názor obsahuje chybu nejen v závěru, ale i v předpokladu. Neboť řekne-li se „moje peníze“, je to chybně, neboť Pán nikomu není zavázán poskytovat svůj peněz. Bohatí jsou pouze správci: „Ať nás všichni pokládají za služebníky Kristovy a správce Božích tajemství.“ (1 Kor 4,1) Kristus je jako král, který ustanovuje pokladníky, aby mohli sloužit nejdříve tomu, co je potřebné, ne marnosti. Pak následuje rozdávání nebo půjčování chudým, protože tak to Bůh chce. Je však špatné, pokud pokladníci rozdělují proti vůli Boží. Je tedy špatný závěr, když se říká, že tvrdost srdce (požívání výhod) není smrtelný hřích. [...]

OTRAVA

Čtvrté nebezpečí smrti bylo otrávením. Evangelista to neříká přímo, ale pro toto nebezpečí jsou zde důvody jak rozumové, tak i podle prorocství. Když Pán Ježíš začal veřejně působit, nekázal pro peníze, ale „po všem se rozhlédl“, tedy nikdo jej nepozval k sobě, a „odešel s Dvanácti do Betánie“, jak čteme v Mk 11,11. Komentář vysvětluje, že se po všem rozhlédl, jestli by ho někdo pozval na večeři a řekl: „Mistře, ty jsi nám dal duchovní pokrm, pojď, a my tě nyní pohostíme večeří.“ Ten, kdo měl tolik nepřátel jako Pán Ježíš, mohl přijmout pozvání i od nepřítelů. Zamysleme se, že by mu mohli podat i jed.

V prorocích čteme: „Hospodin mi dal vědět o jejich skutcích; znám je. Kdysi jsi mi je ukázal. Byl jsem důvěřivý jako beránek vedený na porážku. Nevěděl jsem, co proti mně zamýšlejí. »Porazme strom i s ovocem, vytněme jej ze země živých, ať už není připomínáno jeho jméno.«“ (Jer 11,18-19) Prorok mluví v osobě Krista. Avšak Pán Ježíš si nevybral zemřít tímto způsobem. Prakticky pohoštění znamenalo, že Pánu Ježíši nejdříve dali ovoce nebo fíky, polévku a pak sladké jídlo, dobré víno, avšak on nejedl vše a vždy byl v jídle střídavý.

Proč si nevybral zemřít tímto způsobem, přestože tato smrt by stačila pro vykoupení? Morálním důvodem je, abychom se vyhnuli smrtelnému jedu smyslnosti. Neboť tak jako je jed dán do sladkých jídel, tak také

činí d'ábel, že „jídlo“ smyslnosti se může zdát sladké, avšak je v něm jed smrtelného hříchu. Neboť muž a žena, kteří uzavřeli manželství, nehřeší, avšak u ostatních je přítomna smyslnost, v ní pak smrtelný hřích a následuje zatracení. Má se za to, že největší počet zatracených duší je pro hřích smyslnosti.

Je tedy nezbytné vyhnout se této smrti a krotit své tělo postem, umrtvováním, vyhýbáním se příležitostem k hříchu a modlitbou. Jinak, jak říká sv. Bernard, platí, že větší zázrak by bylo žít čistě než vstát z mrtvých. [...]

UKŘIŽOVÁNÍ

Páté nebezpečí smrti bylo ukřižování. Tuto smrt si také Pán Ježíš zvolil. Židé si rovněž řekli: „Tento člověk Ježíš nemůže zemřít mečem, ani svržením ze skály, ani... Proto uvidíme, zda ho můžeme zabít na kříži.“ Když byl Pán Ježíš v Galileji, židé připravili kříž již v Jeruzalémě. Pán Ježíš to věděl, a proto si své učedníky zavolaal a řekl jim: „Hle, jdeme do Jeruzaléma a Syn člověka bude vydán velekněžím a zákoníkům; odsoudí ho na smrt a vydají pohánům, aby se mu posmívali, zbičovali ho a ukřižovali; a třetího dne bude vzkříšen.“ (Mt 20,18-19) Unikl ostatním příležitostem smrti, ale smrt na kříži ihned přijal. A v zahradě se zeptal židů: „Koho hledáte?“ Jako by řekl: „Můžete mě zajmout, protože tuto smrt si přeji.“ Když pak byl vynesena rozsudek ukřižování: „Nesl svůj kříž a vyšel z města na místo...“ (Jan 19,17), a to je, jako by řekl: „Neodvolávám se, ale tuto smrt jsem si zvolil“, a vzal na sebe kříž. Rovněž víme, že byl poslušný na Kalvárii, když měl odložit plášť a více než plášť. Pohleďme na jeho lásku ke smrti na kříži! Jako by chtěl říct: „Já však se zanic nechci chlubit ničím, leč křížem našeho Pána Ježíše Krista.“ (Gal 6,14)

Zdroj: www.svfsermons.org
(Sept. 14 Exaltation of the Holy Cross)
Přeložila -hš- (Redakčně upraveno)

Poznámky:

⁽¹⁾ Francouzský františkán (1270-1349), jeho nejvýznamnějším dílem je první tištěný výklad Písma svatého. [pozn. překl.]

⁽²⁾ V latinském originále „usura“ - požívání výhod; ze sedmi dcer lakomství dle sv. Petra Kanisia nejvíce odpovídá v překladu „tvrdost srdce“. [pozn. překl.]

Moderní encyklika proti modernismu (2)

O některých falešných názorech, které podkopávají základy katolické nauky

Aktuálnost encykliky sv. Pia X. *Pascendi Dominici gregis*

MODERNISTICKÁ NÁBOŽENSKÁ FILOSOFIE

Agnosticismus, fenomenismus a immanentismus

Vyložení nauky modernismu encyklikou *Pascendi* začíná zcela správně u jejich filosofických kořenů. I když samotní modernisté někdy odmítali vidět základ svého učení v určitých filosofických předpokladech, jsou to ve skutečnosti tato ne vždy plně reflektovaná filosofická východiska, od nichž se jejich učení odvíjí: to *Pascendi* dále přesvědčivě ukazuje.

Jaké jsou tedy filosofické předpoklady modernismu? Podle encykliky jsou dvojí: negativní princip agnosticizmu a fenomenizmu a pozitivní princip immanentizmu. Podle prvního principu agnosticizmu a fenomenizmu

[...] je lidský rozum omezen na pouhé jevy, totiž na věci, jak se nám jeví, a na způsob, jakým se jeví, a tyto hranice nemůže a nesmí překročit. Proto se také nemůže povznést k Bohu, ani poznat jeho existenci z toho, co vidíme. Z toho vyplývá, že Bůh v žádném případě nemůže být přímo předmětem vědy, a co se týče dějin, je třeba mít za to, že Bůh není ani v nejmenším historickým subjektem.

Tím se, jak ukazuje encyklika, otevírá cesta k ateismu, neboť do oblasti vědy a historie „spadají pouze smyslové jevy, zatímco Bůh a všechno božské se musí zcela vyloučit“.

Jak však vysvětlit skutečnost náboženství? Protože si modernisté svým agnosticizmem a fenomenizmem uzavřeli cestu k rozumovému vysvětlení, pokoušejí se o to pomocí svého druhého základního principu, kterým je immanentismus. Náboženství je podle nich jedním z projevů lidského života, a

[...] první podnět každého životního jevu [...] musí být odvozen z jakési vnitřní potřeby či impulsu; mluvíme-li pak o životě v užším slova smyslu, je třeba klást jeho začátky do jakéhosi hnutí srdce, které se nazývá citem. A poněvadž předmětem náboženství je Bůh, je nutno vyvodit závěr, že víra, která je počátkem a základem každého náboženství,

má sídlo v jakémsi vnitřním citu, jenž vzniká z potřeby božského.

Jak vidíme, princip náboženství a víry je zde kladen do něčeho tak křehkého, nestálého, neurčitého a subjektivního, jako je lidský cit. Encyklika ještě upřesňuje, v čem tento náboženský cit podle modernistů spočívá:

Věda a dějiny jsou ohraničeny dvěma mezníky: mezníkem vnějším, totiž viditelným světem, a mezníkem vnitřním, kterým je vědomí. Jakmile dospěly k jednomu či druhému, nemohou dále pokračovat, neboť za těmito hranicemi je nepoznatelné. Tváří v tvář tomuto nepoznatelnému, ať už se rozkládá mimo člověka a za viditelnou přirozeností věcí, nebo se skrývá uvnitř v podvědomí, probouzí potřeba božského v duchu náchylném k náboženství jakýsi zvláštní cit, a to podle nauky fideizmu před jakýmkoliv rozumovým úsudkem. Tento cit pak obsahuje v sobě samu božskou realitu, jednak jako předmět, jednak jako svou nejhlubší příčinu, a v jistém smyslu spojuje člověka s Bohem. Tento cit nazývají modernisté vírou a pokládají jej za počátek náboženství.

Modernisté byli ve svých filosofických názorech, které jsme právě přiblížili, ovlivněni Humovou, Kantovou, Hegelovou a Schleiermacherovou filosofií, anglickým a Voltairovým deismem, Darwinovým evolucionismem, protestantskou liberální biblickou exegezí a z francouzských myslitelů zvláště Augustem Comtem, Ernestem Renanem, Augustem Sabatierem a Henrim Bergsonem.

Zůstává doposud platné odsouzení agnosticizmu, fenomenizmu a immanentizmu, nebo zde Církev změnila názor? Odsouzení těchto filosofických názorů zůstává platné a Církev v tomto směru nezměnila názor a ani ho měnit nemůže, pokud nechce podkopávat základy sebe samé a svého učení. Obdobně kriticky jako encyklika *Pascendi* se tak vyslovuje i encyklika *Humani generis*, a to v souvislosti s odmítáním evolucionismu, existencialismu a falešného historicismu:

Výmysly tohoto evolucionismu, jimiž je odmítáno všechno, co je absolutní, pevné

a neměnné, připravily cestu nové zbloudilé filosofii, jež přijala jméno „existencialismus“ a která se předhání s „idealismem“, „immanentismem“ a „pragmatismem“ v tom, aby odmítala neměnné esence věcí a zabývala se pouze „existencí“ jednotlivin. – K tomu přistupuje jakýsi falešný „historicismus“, jenž ulpěl jen na událostech lidského života a který podvrací základy veškeré absolutní pravdy a zákona, a to jak na poli filosofie, tak křesťanských dogmat.

Mezi negativní plody tohoto způsobu myšlení pak tatáž encyklika počítá i to, že „je zpochybňován lidský rozum, jako by bez Božího zjevení a bez pomoci Boží milosti nebyl schopen dokázat ze stvořených věcí existenci osobního Boha“.

Humani generis nejenom odsuzuje falešné cesty myšlení, ale také pozitivně vyzdvihuje hodnotu lidského poznání a zdravé filosofie:

Je známo, jak si Církev cení lidského rozumu, jemuž přísluší s jistotou dokázat existenci osobního Boha, a stejně tak i nevyvratitelně prokázat z Božích znamení základy křesťanské víry. Rovněž je lidský rozum schopen správně vyjádřit zákon, který Stvořitel vložil do lidských duší, ba i dospět k určitému, a to velmi plodnému pochopení tajemství. Avšak rozum je jen tehdy schopen tomuto úkolu vhodně a bezpečně dostat, když je řádným způsobem vzdělán, totiž je-li živěn onou zdravou filosofií, která je už tak dlouho předávána od dřívějších křesťanských dob jako dědictví [...]. Tato filosofie totiž, jak ji Církev poznala a přijala, brání jak pravou a opravdovou hodnotu lidského poznání, tak nezvratitelné metafyzické principy, jako je princip dostatečného důvodu, příčinnosti a finality, a konečně možnost dosažení jisté a neměnné pravdy.

Koncilní a pokoncilní magisterium jde obdobným směrem jako *Pascendi* a *Humani generis*. Tak II. vatikánský koncil výslovně odmítá fenomenismus a znovu potvrzuje realistickou schopnost lidského rozumu:

[...] inteligence není omezena pouze na smyslové jevy, nýbrž je schopna s opravdovou jistotou postihnout rozumové jádro skutečnosti, i když je následkem hříchu zčásti

zatemněna a oslabena (konstituce *Gaudium et spes*, č. 15).

Svatý Jan Pavel II. v encyklice *Fides et ratio* přímo zmiňuje varování encykliky *Pascendi* proti fenomenismu, agnosticizmu a imanentismu (srov. č. 54) a spolu s ostatními kritickými zásahy magisteria v oblasti filosofie ono varování hodnotí těmito pochvalnými slovy: „Všechno, co [...] moji ctihodní předchůdci vykonali, je cenným přínosem, na který nelze zapomenat.“ (č. 54) Především však *Fides et ratio* vydává proto, aby kriticky reagoval na současnou postmoderní radikální nedůvěru k rozumu a odmítání jistot a opět hájil schopnost člověka poznat objektivní pravdu. Vždyť hlavním cílem encykliky je „obrana lidského rozumu z pozic víry“.⁽¹⁾ V rámci „nezadatelných požadavků“, které klade filosofii Boží slovo, jsou zmíněny požadavky sapienciální, realistické a metafyzické povahy filosofie (srov. č. 81–83): „Písmo svaté totiž vždycky předpokládá, že člověk, i když je vinen klamem a lží, je schopen poznat a pochopit čistou a prostou pravdu.“ (č. 82) Jen taková filosofie je schopná „uskutečnit přechod od jevu k jeho základu“ (č. 83).

Realismus lidského poznání je konečně také potvrzen promluvou papeže Benedikta XVI. na univerzitě v Řezně, a to v souvislosti s kritikou tzv. dehelenizace, která chce „očistit“ křesťanskou víru od řeckého filosofického, zvláště metafyzického myšlení. Benedikt XVI. konstatuje, že zde „v pozadí stojí novověké sebeomezení rozumu“ a vyzývá naopak k „odvaze otevřít se celé šíři rozumu, neodmítat jeho velikost“.

Ze všech těchto intervencí magisteria můžeme vidět, jak Církev, která je od dob osvícenství často označována jako tmářská, je ve skutečnosti velmi optimistická vzhledem k lidskému rozumu a je jeho velikou obhájkyní.

Modernistické pojetí Božího zjevení a víry

Ze základních principů agnosticizmu, fenomenismu a imanentismu vychází modernistický pohled na specifitější náboženská témata. Tak podle modernistů vychází z náboženského citu nejenom víra, ale i samotné Boží zjevení, čímž se samozřejmě stírá rozdíl mezi nadpřirozeným a přirozeným náboženstvím. V procesu od náboženského citu k víře a zjevení hraje důležitou úlohu přetvoření (*transfiguratio*) a znetvoření (*defiguratio*) ze strany víry. Ono „nepozna-

telné“, které vyvolalo víru, je totiž spjato s určitými tajemnými přírodními jevy nebo neobyčejným člověkem. Víra se pak těchto jevů chopí, přetvořuje je, když je povyšuje nad jejich skutečné vlastnosti, a zároveň je znetvořuje, když je zbavuje okolností místa a času a připisuje jim to, co ve skutečnosti nemají. Tak podle modernistů byla např. vírou přetvořena a znetvořena osoba Ježíše Krista. Můžeme se ptát, co zůstává zachováno z Božího zjevení přijímaného vírou a z jeho nadpřirozeného charakteru? Svátý Pius X. zcela oprávněně konstatuje: „Nic jiného nemůže jistěji ničit veškerý nadpřirozený řád.“

Modernistický pohled na Boží zjevení je názor, jež nejenom pojmenovala a odsoudila encyklika *Pascendi*, ale který odporuje stálému učení Církve. Tak je také v rozporu s tím, co učí o Božím zjevení II. vatikánský koncil (srov. zvláště konstituci *Dei verbum*, č. 1–6). To v letech po tomto koncilu, kdy se mnohým zdálo, že všechno v Církvi je jinak než předtím, zdůraznil papež sv. Pavel VI. Ve své promluvě při generální audienci dne 19. ledna 1972 hovořil – v návaznosti na koncilní konstituci *Dei verbum* – o katolickém pojetí Božího zjevení, které je „skutečnost, událost a zároveň tajemství, jež se nerodí z lidského ducha“. A pak dodal:

Tímto tvrzením se naše učení vymezuje proti omylům, které kolovaly a dosud kvetou v kultuře naší doby a jež by mohly zcela zničit naše křesťanské pojetí života a dějin. Charakteristické vyjádření těchto omylů představoval modernismus a dosud jsou aktuální pod jinými názvy.⁽²⁾

Modernistické pojetí Božího zjevení je také v protikladu s naukou encykliky *Fides et ratio*, když píše:

Základem každé reflexe, kterou Církev provádí, je vědomí toho, že jí bylo svěřeno poslání, jehož původcem je sám Bůh. Poznání, jež předkládá člověku, nepochází z nějakého jejího, třeba i velmi hlubokého uvažování, nýbrž z toho, že přijala ve víře Boží slovo. (č. 7)

Fides et ratio také poeticky říká, že „křesťanské zjevení se stává skutečnou vůdčí hvězdou pro orientaci člověka na cestě mezi podmíněnostmi imanentistické mentality“ (č. 15).

Modernistické pojetí dogmatu

Dalším, velmi důležitým, ba nejvýznamnějším tématem je ukázání toho, jak modernisté vykládají povahu dogmatu a jeho

vývoj. Předpokladem je zde jejich chápání účasti rozumu na víře: V náboženském citu se podle nich Bůh zjevuje člověku nejasně a neurčitě, takže k tomu, aby Bůh zcela vynikl a byl rozeznán, je třeba ozářit tento cit světlem rozumu. Rozum je při tomto díle činný dvojnásobně: prvotními prostými formulacemi, kdy vyjadřuje nějakou věc jednoduše, a od nich odvozenými druhotnými formulacemi, které jsou mnohem více propracované. „Když byly tyto *druhotné* věty schváleny nejvyšším učitelským úřadem Církve, stávají se *dogmatem*.“ Ze základní závislosti dogmatu na náboženském citu pak plyne, že jsou vzhledem k víře jen symboly (*symbola*), pouhými znázorněními pravdy (*imagines veritatis*), která se musí zcela přizpůsobit náboženskému citu člověka, a vzhledem k věřícímu jsou jen pomůckami (*instrumenta*), pouhými nositeli pravdy (*veritatis vehicula*), opět zcela přizpůsobitelnými náboženskému citu. Logickým důsledkem tohoto pojetí dogmatu je, že se dogmata nejenom mohou, nýbrž musí vyvíjet a měnit: jak hlásají modernisté, „náboženské formulace, mají-li být skutečně náboženskými, a nikoliv pouhými rozumovými spekulacemi, musí být vitálními a žít samotným životem náboženského citu.“

Obdobné zeslabení dogmatu bylo také propagováno některými teology v době pontifikátu ctih. Pia XII., který na to kriticky reagoval ve své encyklice *Humani generis*. Ti hlásali, že „tajemství víry nikdy nemůžeme vystihnout zcela přiměřenými pojmy, ale pouze pojmy »přibližnými« [...] a stále proměnlivými, které sice pravdu trochu vystihují, ale zároveň ji nutně deformují.“

Současného relativizování dogmatu se dotýká sv. Jan Pavel II. v encyklice *Fides et ratio*. V polemice s ním učí, že „dogmatické výroky, i když jejich formulace někdy odrážejí vliv kultury doby, v níž byly vysloveny, vyjadřují stálou a definitivní pravdu“ (č. 95).

(Pokračování)

Podle RC Monitor 24/2014,
Vánoční příloha
(Upraveno a doplněno autorem)

Poznámky:

⁽¹⁾ Stanislav Sousedík: »*Fides et ratio*: Nová encyklika Jana Pavla II.«. *Katolický týdeník*, 10, č. 9 (1999), příloha *Perspektivy*, č. 2, s. I.

⁽²⁾ In: *Insegnamenti di Paolo VI*. Vol. X: 1972. [Città del Vaticano]: Tipografia Poliglotta Vaticana, 1973, s. 55–57 [zde s. 56].

Omluva obětem i posílení prevence: V Olomouci se konala konference o sexuálním zneužívání

Jak v církvi předcházet sexuálním deliktům a jak jednat v případě, že k nim dojde? Odpovědi na tyto otázky hledali ve dnech 25. a 26. srpna 2022 v Olomouci odborníci zastupující církev i státní instituce a také laická veřejnost. Vrcholem konference byla mše svatá, při které biskup Zdenek Wasserbauer přednesl omluvu za tyto činy jménem České biskupské konference.

„Zvláštním způsobem zde dnes vítám vás, kterých se bolestným způsobem dotýká téma zneužívání – vás, kteří jste se stali obětí sexuální nebo jiné formy zneužívání ze strany služebníků církve, zasvěcených osob, zaměstnanců církve nebo lidí jinak s církví spojených,“ zahájil ve čtvrtek 25. srpna večerní mši svatou v olomouckém dominikánském kostele Neposkvrněného početí Panny Marie biskup Wasserbauer, který má oblast ochrany před zneužíváním v rámci České biskupské konference na starosti. Pokračoval: „Vám se chci na začátku této mše svaté upřímně omluvit a jménem katolické církve v ČR a jménem biskupů katolické církve vyjádřit hlubokou lítost a prosbu o odpuštění.“ Uvedl rovněž, že představitelé církve budou nadále usilovat o to, aby se v místních společenstvích vytvořila kultura, kde bude možné podobným situacím v co největší míře maximálně předcházet.

A právě to byl jeden ze dvou cílů konference na téma „Šetření sexuálních deliktů v katolické církvi“, kterou ve dnech 25. a 26. srpna uspořádala v Olomouci Cyrilometodějská teologická fakulta Univerzity Palackého společně s Českou biskupskou konferencí za finanční podpory [německé nadace] Renovabis. Vedle biskupa Wasserbauera se jí zúčastnili také dva biskupové místní, Josef Nuzík a Antonín Basler, českobudějovický biskup Vlastimil Kročil, apoštolskou nunciaturu zastupoval chargé d'affaires Giuseppe Silvestrini. Vystoupili zde odborníci z oblastí kanonického i světského práva, psychologie i psychiatrie, a svůj příběh přednesla také oběť, která byla přímo zasažena sexuálním trestným činem v církvi.

„Jsem překvapená zájmem, který toto setkání vyvolalo, a také tím, jak živý je průběh a jak se lidé vyptávají,“ zhodnotila krátce před skončením Jiřina Navrátilová, státní zástupkyně, a společně s P. Liborem Botkem, soudním vikářem Interdiocézního soudu v Olomouci, také odborná garantka programu.

V průběhu konference byly sdíleny zkušenosti při šetření těchto deliktů ze strany církve i státních orgánů činných v trestním řízení: „I když se lišíme v tom, jak probíhá řízení, cíl máme společný: aby se trestné činy spravedlivě vyšetřily a také aby se nastavila preventivní pravidla, která povedou k jejich eliminaci,“ dodala.

Dvoudenní program se na problematiku sexuálního zneužívání podíval z mnoha různých stran. Zahájili ho přednášející ze Slovenska: sestra Marta Andraščíková SSS hovořila o tom, jak situaci zneužívání prožívá oběť, a biskup Marek Forgač na téma tělesnost kněze mluvil o tom, jak začlenit celibát do dnešní doby. Dopoledne pak vyplnilo i svědectví jedné oběti sexuálního zneužívání. „Byly to nesmírně silné a zdrcující chvíle, které účastníky velmi zasáhly, a po skončení bylo v sále dlouhé ticho,“ zmínila Jiřina Navrátilová.

Čtvrteční odpolední program zahrnoval mimo jiné přednášky právníků Jakuba Kříže o etickém kodexu v církevních organizacích a Ronalda Némce o obhajobě podezřelých, která je sice někdy mylně vnímaná jako nepříhodná, je ale důležitá kvůli objektivnímu zjištění pravdy, a Lucie Paprsteinové, která popsala práci s oběťmi

sexuálního zneužívání v poradnách Bílého kruhu bezpečí. „Andrej Kačmár, soudce košického Metropolitního tribunálu, pak srovnal církevní směrnice platné pro tuto problematiku v různých zemích, konkrétně v Itálii, Německu, na Slovensku a v Česku. Naše země přitom ze srovnání vyšla poměrně dobře a ukázalo se třeba, že jsme napřed ve spolupráci se státem a v předpisech reflektujeme i nejnovější církevní dokumenty,“ doplnil P. Libor Botek.

Během pátečního programu pak na konferenci vystoupil mj. náměstek nejvyššího státního zástupce Jiří Pavlík, který se zaměřil na to, jaká pravidla preventivního charakteru je třeba nastavit a jak při šetření spolupracovat se státem, nebo soudní znalkyně Kateřina Černeková, která se věnovala následkům sexuálních deliktů pohledem psychiatra i možnostem léčby. Soudní vikář Metropolitního církevního soudu v Praze P. Ondřej Pávek poukázal na teoretická i praktická úskalí při vyšetřování sexuálních deliktů, P. Libor Botek popsal změny mezi prvním a druhým vydáním vatikánské příručky o postupu při vyšetřování případů sexuálního zneužívání v církvi „Vademecum 1.0 a 2.0“ a Jiřina Navrátilová pak ukázala, jak správně klást otázky v trestních kauzách: jak se zodpovědní pracovníci mají poškozených, obětí, svědků i podezřelých ptát, aby se zjistil skutečný stav věci, a přitom nedocházelo k sekundární viktimizaci obětí.

Vedle hlavního programu ale byla důležitá také neformální setkání. „Mimo jiné se při nich dohodlo zřízení nízkoprahového pracoviště v ostravsko-opavské diecézi. Bude fungovat jako pilotní program, který se posléze může šířit do dalších diecézí, a má být prostorem, kde se člověk může anonymně svěřit s prožitou zkušeností zneužívání. Fungovat bude pod Charitou jako sociální služba, působit zde budou kněží, kteří jsou zároveň psychology, a počítá se i s navázaním spolupráce s Bílým kruhem bezpečí. Služba má začít fungovat začátkem příštího roku,“ uvedl P. Botek.

Jiří Gračka

Zdroj: www.cirkev.cz
(Redakčně upraveno)

Nikodém: Jak se může člověk narodit, když je už starý?

- dokončení katecheze papeže Františka ze str. 2

člověk nevyhnutelně stárne, sen o věčném mládí se trvale vzdaluje, cokoli se zrodí v čase, směřuje ke svému konci. Jak si lze představit závěr, který má podobu zrození? Nikodém uvažuje takto a nenachází způsob, jak Ježíšova slova pochopit. Co je to znovuzrození?

Nikodémova námitka je pro nás velmi poučná. Ve světle Ježíšových slov ji můžeme převrátit v objev poslání, které je vlastní stáří. Ve skutečnosti stáří nejenže není překážkou pro zrození shůry, o němž mluví Ježíš, ale stává se vhodnou dobou k jeho osvětlení a osvobození od pochybnosti ztracené naděje. Naše doba a kultura, které vykazují znepokojivou tendenci považovat narození dítěte za prostou záležitost výroby a biologické reprodukce lidské bytosti, pak pěstují mýtus věčného mládí jako zoufalou posedlost nezničitelným tělem. Protože stářím se v mnoha ohledech pohrdá. Protože nese nezvratný důkaz o omylu tohoto mýtu, který by nás přiměl vrátit se do mateřského lůna, abychom byli navždy mladí v těle.

Technologie je k tomuto mýtu přitahována ve všech směrech: zatímco čekáme na porážku smrti, můžeme udržovat tělo při životě pomocí léků a kosmetiky, které zpomalují, skrývají a odstraňují stáří. Samozřejmě, že zdravý životní styl je jedna věc a mýty jsou věc druhá. Nelze však popřít, že záměna těchto dvou pojmů v nás vyvolává myšlenkový zmatek. Zaměňovat zdravý životní styl s živením mýtu o věčném mládí... Tolik se toho dělá pro to, abychom znovu získali mladistvý vzhled: tolik triků, tolik operací, abychom vypadali mladě. Vzpomínám si na slova moudré italské herečky Anny Magalianiové, když jí řekli, že jí musí odstranit vrásky, a ona řekla: „Ne, nesahejte na ně! Tolik let trvalo, než jsem je získala: Nesahejte na ně!“ Vrásky jsou symbolem zkušenosti, symbolem života, symbolem zralosti, symbolem prošlé cesty. Nedotýkejte se jich, abyste se stali mladými, ale mladými jen tváří: důležitá je celá osobnost, důležité je srdce a srdce je jako ona mladistvost dobrého vína, které čím je starší, tím je lepší.

Život ve smrtelném těle je krásný ve své „nedokončenosti“: jako některá umělecká díla, která mají právě ve své nedokončenosti jedinečné kouzlo. Protože život tady dole je „začátkem“, ne završením: přicházíme na svět právě takto, jako skuteční lidé, jako lidé, kteří postupně stárnou, ale jsou navždy skuteční. Život ve smrtelném těle je však příliš malý prostor a čas na to, abychom mohli udržet a naplnit tu nejcennější část naší existence v čase tohoto světa. Víra, která přijímá hlásání evangelia o Božím království, ke kterému směřujeme, má podle Ježíše mimořádný první účinek. Umožňuje nám „vidět“ Boží království. Jsme schopni skutečně vidět mnohá znamení naší naděje na naplnění toho, co v našem životě nese znak Božího záměru pro věčnost.

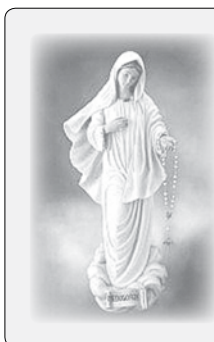
Jde o znamení evangelijní lásky, která v mnoha ohledech osvětluje Ježíš. A pokud je můžeme „vidět“, můžeme také „vstoupit“ do království, a to skrze Duha, skrze obnovující vodu.

Stáří je stav, který je mnohým z nás dopřán a v němž si lze zázrak tohoto zrození shůry důvěrně osvojit a učinit jej věrohodným pro lidské společenství: nevyjadřuje nostalgii po zrození v čase, ale lásku ke konečnému cíli. Z tohoto pohledu má stáří jedinečnou krásu: kráčíme vstříc Věčnému. Nikdo nemůže znovu vstoupit do mateřského lůna, ani do jeho technologické a konzumní náhražky. Toto nepřináší moudrost, neposkytuje to naplněnou cestu, je to umělé. Bylo by to smutné, i kdyby to bylo možné. Starý člověk kráčí vpřed, sta-

rý člověk kráčí k cíli, k Božímu nebi, starý člověk kráčí se svou moudrostí prožitou během života. Stáří je tedy zvláštním časem, kdy je možné vymanit budoucnost z technokratické iluze biologického a robotického přežití, ale především proto, že se otevírá laskavosti Božího tvůrčího a plodícího lůna. Zde bych zdůraznil toto slovo: laskavost starých lidí. Pozorujte dědečka nebo babičku, jak se dívají na svá vnoučata, jak svá vnoučata hladí: tu laskavost, oproštěnou od všech lidských nástrah, která překonala lidské zkoušky a je schopna svobodně rozdávat lásku,

láskyplnou blízkost jednoho k druhému. Tato něha otevírá dveře k pochopení Boží něhy. Nezapomínejme, že Duch Boží je blízkost, soucit a něha. Bůh je takový, umí hladit. A stáří nám pomáhá pochopit tento rozměr Boha, kterým je něha. Stáří je zvláštní čas, kdy se budoucnost vymaňuje z technokratické iluze, je to čas Boží něhy, která tvoří, vytváří cestu pro nás všechny. Kéž nám Duch Svatý dopřeje znovu otevřít toto duchovní – a kulturní – poslání stáří, které nás usmířuje se zrozením shůry. Když takto přemýšlíme o stáří, říkáme si: Jak je možné, že se tato kultura odhazování rozhodne odložit staré lidi, protože je považuje za neužitečné? Stáří lidé jsou posly budoucnosti, stáří lidé jsou posly laskavosti, stáří lidé jsou posly moudrosti prožitého života. Pojďme vpřed a pozorujme staré lidi.

Přeložil Petr Vacík,
Česká sekce Vatikánského rozhlasu
(Redakčně upraveno)

Poselství Královny míru

„Drahé děti, Bůh mi dovolí, abych byla s vámi a abych vás vedla cestou míru, abyste tak skrze osobní mír vytvářely mír ve světě. Já jsem s vámi a přimlouvám se za vás před svým Synem Ježíšem, aby vám dal pevnou víru a naději v lepší budoucnost, kterou s vámi chci vytvářet. Vy buďte stateční a nebojte se, protože Bůh je s vámi. Děkuji vám, že jste přijaly moji výzvu.“

Medžugorje 25. srpna 2022

Nebe nad močály (10)

Životopisný román sv. Marie Goretti (16. 10. 1890 – 6. 7. 1902)

V ústřety smrti

Když vůz přijížděl večer o osmé hodině k nemocnici Milosrdných bratří v Nettunu, čekal tam už zástup lidí. Byli rozrušeni. Byli mezi nimi i ti, kteří chtěli ve Ferriere Alessandra zabít na místě činu. Přiběhli sem, aby ještě jednou uviděli Mariettu. Vynášeli ji z vozu skoro v bezvědomí. Její bledá tvář svítila ve věnci kaštanových vlasů jako alabastr. Uložili ji v pokoji se třemi postelemi. Hned přišel chirurg se svými asistenty a prohlíželi její rány. Zhrozili se při pohledu na toto děvče se čtrnácti ranami, s rozřezanými vnitřnostmi a potlučené údery. Zjistili, že jedno bodnutí zasáhlo plíce, druhé šlo těsně vedle srdce a ostatní rozbodala břicho. Odcházeli od ní celí rozčilení. Na chodbě se s nimi setkal kaplan nemocnice, otec Martin Guijarro. Zeptal se: „Je ztracená?“ Vedoucí lékař byl všecek zoufalý. Kněz řekl: „Raději ji vyzpovídám hned, dokud je ještě při vědomí.“ Lékař odpovídal: „Vy budete mít lehkou práci, vždyť je to anděl. Jenže nám zůstane pod rukama její mrtvola.“

Marietta otevřela oči a povídala matce: „Maminko, mám velkou žízeň.“ V té chvíli otec Martin otevřel dveře a řekl: „Jako dobré křesťance vám chci říci, že ji vyzpovídám ještě teď před operací.“ – „Ano, budu velmi ráda. Když ji Matka Boží zachovala při životě až do této chvíle, jistě nezemře, dokud se nevyzpovídá.“

* * *

Po zpovědi byla Marietta jako vyměněná. Chvillemi nařikala a prosila: „Maminko, mám velikou žízeň.“ Matka jí chtěla dát napít, ale sestra ošetřovatelka tomu zabránila: „Před operací se nesmí pít.“ – „Miláčku, teď nesmíš pít. Mysli na Spasitele, který též volal na kříži: Žízním!“ Marietta zasténala, olízla si suché rty a přikývla. Potom ji dopravili na operační stůl. Lékaři se dlouho radili, co mají udělat, aby jí způsobili co nejméně bolesti. Bylo to těžké. Všichni byli toho názoru, že její srdce nesnese narkózu. Chirurg se k ní sklonil: „Dítě, tak rád bych tě ušetřil bolesti, ale nejde to. Musíš být statečná.“ Hlas se

mu chvěl. Marietta se na něho dívala odhodlaně svými velkýma očima. Operace trvala dvě hodiny. Pacientka při ní sténala: „Ježíši, Maria!“ A modlila se: „Všecko pro tebe, Pane Ježíši.“ Okamžitě pociťovala sílu této modlitby. Lékaři věděli velmi dobře, jaká muka prožívala a překonávala. Lidsky bylo skoro nepochopitelné, jak může člověk, a k tomu ještě dítě, tolik vytrpět. V těchto hodinách utrpení byla s ní síla a milost Ježíšova.

Ani nyní jí nemohla matka pomoci. Po operaci se nesmí dát pít. Chvilí co chvíli hledala Marietta matčinu ruku a hladila ji. Najednou se zeptala: „Jak se mají bratříčkové?“ – „A jak se máš ty?“ odpověděla matka otázkou na otázku. „Dobře, maminko.“ Dosud musela trpět svrchovanou míru bolesti, ale těšila se aspoň z toho, že má matku u sebe. Nyní se musela i jí zřít. Jako kdyby chtěl Ježíš od tohoto dítěte. Jako kdyby chtěl Ježíš od tohoto dítěte. Lékař se bál, že Marietta bude se svou matkou stále hovořit, a ona potřebovala nehybnou polohu a úplný klid. Matka se musela z lásky k dítěti podrobit. Marietta zpozorovala, že se chystá k odchodu.

„Maminko, nezůstaneš u mne přes noc?“ Matce to trhalo srdce, když musela říci, že odejde. „Paní Cimarelliová tu zůstane s tebou, miláčku!“ Marietta zašeptala: „Tak tedy s Pánem Bohem.“ Očima doprovázela matku, dokud se za ní dveře nezavřely. Přicházela už noc.

* * *

Sotva se matka Assunta ocitla o samotě, zalily se jí oči slzami. Co má nyní dělat? Vzpomněla na malé děti doma. Kdo je asi ohlídá? Musí se spolehnout na Angela, že Ersilii i Terezku dobře opatří. Nechtěla se vzdálit od nemocnice. Ale kde přenocuje? Před nemocnicí stál ještě vůz, co ji přivezl do Nettuna. Sedla si do něj a zavřela oči. Hrozná událost tohoto dne se jí znovu ukázala před duchovním zrakem. A to se všemi podrobnostmi. Celou ji to rozrušilo. Stále se jí vracela otázka: „Umře tuto noc?“

Sotva začalo svítat, vystoupila z vozu a sedla si na lavičku před budovou. Kéz

by se už otevřely dveře. Vpustili ji dovnitř. – „Maminko, maminko!“ – Assunta si všimla, jak se Marietta dívala na obraz na stěně. Malá trpitelka opakovala v noci – podle svědectví ošetřující sestry – několikrát tato slova: „Matka Boží na mě čeká.“ Po chvíli vystrašeně volala: „Prosím tě, nepouštěj sem Serenelliho!“ Matka se od ní ani nehнула. „Jen pěkně lež a nic nemluv, škodí ti to.“ Vypadalo to, jako kdyby trpitelka sama chtěla potěšit matku: „Maminko, už je mi lépe.“

* * *

„Důstojný pane, Marietta umírá!“ S těmito slovy vrazila kuchařka do arciděkanova pokoje. Bylo časně ráno. Arciděkan odsloužil mši svatou dříve než jindy. Strašná událost ve Ferriere mu nedala v noci ani na chvíli spát. Pro velký strach o Mariettu stále spíval ruce k modlitbě. Chtěl se modlit: „Pane, nech ji naživu.“ Ale jiný hlas v srdci mu říkal: „Nepřipravuj ji o palmu mučednickou.“ A teď slyší, že umírá. Jako kdyby se ty její oči nevýslovně krásy a lesku dívaly na něho. Ach, tak rád tuto krásnou a čistou duši ze svého stáda přenechá Kristovým rukám. Najednou ho však napadlo: „Umírající člověk potřebuje ve smrtelném zápase pomoc. Musím jí posilnit Andělským chlebem a potom se jí musím ještě na něco zeptat.“

Cestou do nemocnice přemýšlí, že to poslední, co bude od ní žádat ve jménu Ježíše Krista, je pro lidské srdce skoro nemožné. Zeptá se jí, jestli odpouští svému vrahovi. Pane, pomoz nám!

Marietta ležela na lůžku a toužebně se dívala na dveře. Věděla, že přijde Pán Ježíš v bílé hostii. Sestřičky vyzdobily slavnostně její pokoj. Podlahu i její pokrývku posypaly růžemi a polními květy. Ve vázách svítily bílé lilie. Na připraveném stolku hořely svíce. Celá místnost se podobala svatebnímu pokoji. Dnes měla jít Marietta podruhé ke svatému přijímání do Nettuna. Přišla sem však umřít. A Ježíš sám jí šel naproti. Když se zlatá patena zaleskla mezi květy, Mariettiny oči zazářily radostným leskem. Arciděkan se sklonil k její bledé tváři a řekl: „Pán Ježíš přišel k tobě a nesu ti od něho ještě jeden vzkaz!“ A kněz hovořil o Pánu Ježíši a lotrovi na kříži. „Marietto, můžeš, chceš...“ knězi se zlomil hlas, „odpouštíš i ty? Odpouštíš svému vrahovi?“

Marie se přímo a klidně zadívala knězi do očí. Bez váhání odpověděla: „Ano, ano, z lásky k Ježíši mu odpouštím z celého srdce a v nebi ho chci mít u sebe.“

Kněz sklonil hlavu, vzal Nejsvětější svátost a podal jí umírající Mariettě. Chléb věčného života. Přivřela oči a pohroužila se do posledního rozhovoru se skrytým Pánem, který na ni čeká ve světle a slávě. Po chvíli ji kněz vzal za ruce: „Marietto, nechtěla bys aspoň na smrtelné posteli vstoupit do Mariánské družiny?“ – „Velice ráda.“ A celá šťastná zlíbala medailku Neposkvrněné Panny na bílé stuze. „Odešleme tvé jméno do Mariánské družiny v Římě.“ A kněz se už od jejího lůžka nehnul. Všiml si, jak si šeptala: „Už brzo uvidím Pána Ježíše.“ A potom prosila: „Dejte mě blíž k Panně Marii. Proč mě k ní nechcete pustit?“ A toužebně rozpínala ruce. Matka pozorovala, jak děvče slábne. Přišli dva četníci něco zjistit. Lékař požádal matku, aby se na to dcerušky zeptala: „Obtěžoval tě Sandro už předtím?“ – „Ano, maminko, asi před měsícem, dvakrát.“ – „Ach, dítě, proč jsi mi to neřekla? Nemusela bys dnes umírat.“ – „Ach, maminko, já jsem se styděla. Ani jsem nevěděla, jak bych ti to pověděla. Alessandro mi vyhrožoval, že mě zabije, jak něco řeknu. A vidíš, přece svou hrozbu splnil.“ – „A nekřičela jsi, když tě píchali?“ – „Křičela jsem, ale on mě píchal dál, dokud jsem křičela. Nechal mě, když jsem již nemohla.“ – „Strašné,“ vzdychly si ošetřující sestry. – „Já jsem mu odpustila. Ať mu odpustí i Pán Bůh.“ Bystré oko matčino zpozorovalo, že se blíží konec. Proto se sklonila k dítěti: „Marietto moje drahá, modli se za nás! Odpusť všem. Odporučej se Spasiteli!“ Potom matka zlíbala dítě a dítě svoji matku. Potom jí Assunta podala křížek a medailku k políbení. Už jen namáhavě přitiskla na ně svoje rty. Pak nastalo ticho; náhle zvolala hlasitě: „Tatínku!“ Nato prosila jako doma: „Přineste mě blíže k Matce Boží. Chci být blíže k Panně Marii.“ Na stěně totiž visel obraz Bohorodičky. Všecko vypadalo tak pokojně a posvátně. Tu si matka všimla, jak se děvčátku stáhl obličej bolesti a úzkosti. Zdálo se, že v horečce znovu prožívá celé své mučednictví. S napětím posledních sil se bránila

něčemu strašnému a volala: „Sandro, co to děláš, nedotýkej se mne, nebo přijdeš do pekla!“ Několikrát ještě vydechla a tiše zemřela. Bylo tři čtvrtě na čtyři odpolodne, dne 6. července 1902, v první neděli měsíce. Církev toho dne slavila tehdy svátek Nejdražší Krve Páně.

Marietta měla 11 roků, 8 měsíců a 20 dní. Ležela mrtvá v bílých šatech, bledá jako vosk, s dlouhými rozpuštěnými vlasy. Její rysy byly povznášející a krásné. Zdálo se, že klidně a pokojně spí. Matka Assunta říká: „Potom mi řekli, abych odešla z pokoje. Od té chvíle jsem už své dítě neviděla. Nemohla jsem zůstat v Nettunu až do pohřbu. Malé děti byly doma samy.“

* * *

Zatímco se matka Assunta věnovala obětavě a statečně svým dětem doma, přicházeli lidé v dlouhých řadách k Mariettinu tělu, které zasypali růžemi, lilie-mi a polními květy.

„Ta je hezká. – Je to světice. – Ještě víc, mučednice.“

Matky braly své děti do náruče, aby i ony viděly Mariettu. Ženy i muži se dotýkali růženci a křížky zemřelé, jejich rukou, aby si odnesli něco z požehnání, které vyzařovalo z tohoto dítěte. Rada lidí byla bez konce. Děti stále přinášely květy, muži, a zvláště mládenci v duchu odprošovali, že jeden z nich se opovážil sáhnout zločinnou rukou na tuto čistou pannu. Nad celým krajem u Tyrhénského moře a nad jeho močály se nesl hlahol zvonů. Oznamoval, že někoho pochovávají. Bylo úterý, dne 8. července (1902), dva dni po Mariině smrti. Byl pracovní den. Šlo se mnoho lidí z Ferriere, z Conchi, Anzia a ostatních míst a vesnic. Bylo tu celé město Nettuno s rybáři a námořníky. Přišli zámožní letní hosté z mořského

pobřeží. Všecko šlo v dlouhém a pestrém průvodu za rakví. Modlili se společně různec, který se Marietta tak ráda modlila každého dne v chudém rodinném domku.

Ze smutečního průvodu se stal průvod slavnostní. Dveře a balkóny domů byly ověšeny drahými koberci. Na střechách a z oken vlály prapory. Mnozí nesli svíce nebo lilie. Kanovníci, kněží, družičky, děti z klášterních škol – ti všichni šli v průvodu. Obchody, továrny a dílny byly zavřeny. A sotva že spustili rakev do hrobu, někteří lidé vyhledali matku Assuntu, aby jí vyslovili soustrast, obdivovali ji a velebili jako matku mučednice. Assuntu to přivádělo do velikých rozpaků.

„Já s tím nemám co dělat. Jsem jen její matka. Mám velikou radost, že je mučednicí. Ach, moje dítě! Chudák, chudák! Bože můj, nebyla jsem ani hodna takového anděla. Pán mi ho dal, Pán mi ho vzal, buď jeho jméno pochváleno!“

Marietta odpočívá v pokoji ve hrobě, který jí dala městská správa Nettuna. Koupila pro ni i rakev. Zanedlouho byl na hrobě postavený bílý mramorový kříž s nápisem:

„6. července 1902. Zde spočívají panské pozůstatky hrdinné dvanáctileté Marie Goretti a čekají, až bude zákonitě dovoleno přenést je do svatyně Panny Marie Milostivé.“

Na nettunském hřbitově odpočívaly pozůstatky svaté mučednice dvacet šest roků. Po dvou letech postavili v bazilice Panny Marie Milostivé pomník z bílého mramoru. Věřící lid si ihned toto místo zvolil i za poutnické, i když tam tělo nebylo ještě přeneseno. Toto místo mají na starosti otcové passionisté. Na bílém mramoru je nápis: Marie Goretti, zemřela 6. července 1902 při hájení své čistoty. Tento památník věnoval za všeobecného jásootu křesťanský lid v radostném uznání její statečnosti dne 10. července 1904.

(Pokračování)

Redakčně upraveno

Pramen: *Nebe nad močály. Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc 2008. Druhé, přepracované vydání, dotisk.*

Pondělí 12. 9. 2022

6:05 Cesta k andělům: David Eben – muzikolog **7:00** Ve Strážnici na vojnu verbují: Cimbálová muzika Pavla Múčky **8:10** Hlubinami vesmíru s dr. Michalem Bursou, relativistická astrofyzika 1. díl **9:05** Za mřížemi **9:25** Outdoor Films s Jiřím Kráčalíkem (100. díl) **10:55** Veselo v Žilinském kraji **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Setkání: Petr Fiala **13:05** Příběhy psané životem: Rozvody [P] **14:05** Jak věří katolíci: Cesta k jádru naší víry: Oheň Jeho lásky: Modlitba a život Ducha **14:50** Noční univerzita: P. Marián Kuffa – Příběhy ze života (2. část) **15:55** V souvislostech **16:20** Cesta sv. Ignáce **18:00** Sedmihlásky (139. díl): Šla děvčečka **18:05** Příběhy z Dobré knihy: Ježíš se zjevuje apoštolům **18:15** Pozdní sběr & Roman Horký na Mohelnickém dostavníku 2013 **18:40** Absolventi – paní Anna Poláková [P] **19:15** Vyběří nájemného **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír [L] **20:30** K jádru věci [L] **21:35** ARTBITR – Kulturní magazín [P] **21:50** Setkání: Radovan Gaudyn – kaple sv. Wolfganga v Horní Krupce **21:55** Kalvária Nitrianské Pravno **22:30** Modlitba růžence z Fatimy [L] **23:40** Noemova pošta: září 2022 **0:40** Víra do kapsy: Jsou duchovní cvičení i pro mě? **0:55** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 13. 9. 2022

6:05 Cesta k andělům: Miloslav Fiala – prezident České katolické Charity **6:55** Má vlast (2. díl): Karlštejn **7:50** Dobrodružství před kamerou **9:05** V souvislostech **9:25** Poutníci času: S Lumírem Kantorem **9:40** V pohorách po horách: Lovoš – České středohoří **9:50** Noční univerzita: Mons. Václav Malý – Diskuse v plné svobodě **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Muzikanti, hrajte **13:25** V pohorách po horách: Ankogel – Vysoké Tauiry **13:45** Oficiální přivítání na mezinárodním letišti v Nur-Sultan: Papež František v Kazachstánu [L] **14:10** Kazachstán – Ruslan **14:30** Uvítací ceremoniál v prezidentském paláci v Nur-Sultan: Papež František v Kazachstánu [L] **14:45** Zdvíhoštiná návštěva prezidenta republiky: Papež František v Kazachstánu [L] **15:30** Setkání s představiteli společenského života a diplomatickým sborem: Papež František v Kazachstánu [L] **16:20** Vzdálená pobřeží ticha – Kazachstán **16:50** Biblická studna: S Lukášem Klímou **18:00** Sedmihlásky (139. díl): Šla děvčečka **18:05** Příběhy z Dobré knihy: Ježíšovo nanebevstoupení a seslání Ducha Svatého **18:10** Animované příběhy velikánů dějin: Marco Polo (1254–1324) **18:40** Animované biblické příběhy: Znamení časů **19:10** Setkání: Štěpán Krňoul [P] **19:25** Zpravodajské Noeviny: 13. 9. 2022 [P] **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír [L] **20:30** Buon giorno s Františkem [L] **21:15** Galicijský poutník **22:05** Má vlast: Cheb **23:25** Hlubinami vesmíru s dr. Michalem Bursou, relativistická astrofyzika 1. díl **0:10** Palestina: Až přijde Syn člověka **0:40** Zpravodajské Noeviny: 13. 9. 2022 **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 14. 9. 2022

6:05 Cesta k andělům: Zuzana Lapčíková – hudebnice **6:55** Zpravodajské Noeviny: 13. 9. 2022 **7:15** Noční univerzita: P. Marián Kuffa – Příběhy ze života (2. část) **8:20** V pohorách po horách: Čtyři palice – Žďárské vrchy **8:30** Setkání: Štěpán Krňoul **8:40** Tajemství skla **9:00** Modlitba v tichosti s náboženskými představiteli: Papež František v Kazachstánu [P] **9:15** Zahájení VII. kongresu světových a tradičních náboženství: Papež František v Kazachstánu [P] **10:15** Kazachstán, poutní kostel **11:10** Setkání: Jaromíra Vítková – kostel sv. Jakuba Staršího a židovské synagoga **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:10** Vzdálená pobřeží ticha – Kazachstán **12:45** Mše svatá

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

na náměstí v Expo: Papež František v Kazachstánu [L] **14:15** Poutníci času: s Hynkem Medřickým **14:35** Co se v mládí naučíš: Rožnovské slavnosti 2021 **15:30** Turzovka **16:00** Zpravodajské Noeviny: 13. 9. 2022 **16:20** Setkání: Pavla Lowentalová [P] **16:30** U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře: Filmový klub **18:00** Sedmihlásky (139. díl): Šla děvčečka **18:05** Příběhy z Dobré knihy: Život prvních křesťanů **18:10** Strýček Emu: Draci **18:20** K jádru věci **19:25** Terra Santa News: 14. 9. 2022 [P] **19:45** Přejeme si... **20:05** Studio František: Papež František v Kazachstánu [L] **20:30** Adorace [L] **21:35** Noční univerzita: Jan Hábl – Péče o charakter v míru i válce [P] **23:10** Jak věří katolíci: Cesta k jádru naší víry: Oheň Jeho lásky: Modlitba a život Ducha **23:55** Saxofony a akordeon: Svatováclavský hudební festival 2021 **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 15. 9. 2022

6:05 Cesta k andělům: Antonín Randa **6:55** V pohorách po horách: Vápeč – Strážovská hornatina **7:05** Terra Santa News: 14. 9. 2022 **7:25** Není kuchař jako kuchař **7:45** Noemova pošta: září 2022 **9:00** Setkání s biskupy, kněžími, jáhny, řeholníky a řeholnicemi, bohoslovci a pastoračními pracovníky: Papež František v Kazachstánu [P] **10:00** Kazachstán – Slib **10:45** Setkání: Pavla Lowentalová **11:00** Čtení závěrečné deklarace a zakončení kongresu: Papež František v Kazachstánu [L] **12:00** Polední modlitba [L] **12:15** Závěrečný ceremoniál na mezinárodním letišti v Nur-Sultan: Papež František v Kazachstánu [L] **13:00** Mše svatá z kaple Telepace [L] **13:45** Přejeme si... [P] **14:10** Výpravy do divočiny: Návštěva pravěku **15:40** Národní svatováclavská pouť – tradice i současnost **16:00** Zpravodajské Noeviny: 13. 9. 2022 **16:20** Klapka: s Katrin Taubingerovou **17:20** Varhany Slovenska – Veni Creator Spiritus [P] **17:30** Svědectví života – Michal [P] **18:05** Sedmihlásky (139. díl): Šla děvčečka **18:10** Příběhy z Dobré knihy: Obrácení svatého Pavla **18:15** Ovečky: 25. neděle v mezidobí [P] **18:45** Grotosky Bustera Keatona: Frigo jako Sherlock Holmes **19:30** Setkání: Miluše Horská **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír [L] **20:30** Cvrlikání (91. díl): Speciální díl na téma odvahy [P] **21:40** Paměť národa – Tváře vzdoru 1989: Dana Němcová [P] **22:00** Pod lampou: 200 let zázraků genetiky [P] **0:25** Peru – Osm sester **0:55** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 16. 9. 2022

6:05 Cesta k andělům: František Radkovský – biskup **6:55** Koncert Českého filharmonického sboru Brno: z Besedního domu v Brně **8:20** Bosna a Hercegovina: Opomenutí **9:05** ARTBITR – Kulturní magazín **9:15** Dvořák – umění hořák **10:10** K jádru věci **11:15** Setkání: Eva Rajchmanová – Slovacká chalupa v Dolních Bojanovicích **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Výběr z vystoupení kapel na hlavní scéně Mohelnického dostavníku 2018 **13:20** Zambie: DJ Baza **14:00** Za obzorem: Den církevního školství [L]

14:35 Outdoor Films s Tomášem Petrečkem: Na nejvyšší vrcholy světa **16:10** Bazilika s tajemným světlem (2. díl): Mariánská bazilika **16:20** Mezi pražci (108. díl): Září 2022 **17:05** Buon giorno s Františkem **18:00** Sedmihlásky (139. díl): Šla děvčečka **18:05** Příběhy Starého Zákona: Stvoření světa **18:15** Jeníkov **18:30** Hovory z Rekovic: Richard Konkolski (2. část) **18:45** Kaplani naděje: P. Marcin Saj **19:00** Viac ako pieseň (3. díl): Kapela ESPÉ a pieseň Vířaz **19:15** Náměsíčná nevěsta **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír [L] **20:30** Kulatý stůl: Film a spiritualita [L] **21:50** V pohorách po horách: Čertova kazatelna – Rychlebské hory **22:05** Za obzorem: Den církevního školství **22:40** Malíři velkých formátů **23:15** Pěšky hezky česky: Cyrilometodějská stezka **23:35** Dítě 31 **0:15** Cesta štědrosti **0:50** Opřu se o florbalovou hůl **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 17. 9. 2022

6:05 Cesta k andělům: Petr Bratský – politik a skaut **6:55** Neboť jsem hladověl, a dali jste mi jíst! **7:05** Lidé a město **7:40** Setkání: Bohuslav Procházka **7:50** Sedmihlásky (139. díl): Šla děvčečka **7:55** Animované biblické příběhy: Znamení časů **8:25** Ovečky: 25. neděle v mezidobí **8:50** Strýček Emu: Draci **9:00** Animované příběhy velikánů dějin: Marco Polo (1254–1324) **9:40** Mladý pan Jazz **9:50** Viac ako pieseň (4. díl): Jana Zubajová a pieseň Verny Boh **10:00** Godzone ženská konferencia 2020 (2. díl): Blížkost' a púšť **10:35** Hisstorky (6. díl): Boh ma vytiahol z úplného zúfalstva **10:45** Krok do neznáma **11:03** Setkání: Petr Fiala **11:15** Paměť národa – Tváře vzdoru 1989: Dana Němcová **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:05** Duchovní menu **13:15** Setkání: Bohuslav Procházka **13:35** Pod lampou: 200 let zázraků genetiky **15:55** Václav Drbola – Mučednická smrt a proces blahorečení **16:15** Příběhy psané životem: Se střízlívou hlavou **17:05** Nic než národopis **18:00** Jak věří katolíci: Cesta k jádru naší víry: Svět bez konce: Poslední věci života **18:55** Příběhy odvahy a víry: Popravěště Butovo (1. díl): Ruská Golgota **19:25** V souvislostech [P] **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír [P] **20:20** Poletuchy: Na skok do Ústí nad Labem **21:05** V pohorách po horách: Soláň – Vsetínské vrchy [P] **21:15** Louky znovu rozkvetou **22:35** František: papež změn **23:35** Jak potkávat svět: S Janáčkovým kvartetem **0:55** Práce jako na kostele **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 18. 9. 2022

6:05 Cesta k andělům: Roberto Scavino – italočech – rozhlasový moderátor **6:55** Svědectví života – Michal **7:15** Bible pro Severní Koreu **7:50** Chlapi na hoře **8:10** Krivky duše (1. díl): Relácia s inšpiratívnymi ženami **8:45** Už zas je tady **9:10** Cvrlikání (91. díl): Speciální díl na téma odvahy **10:30** Mše svatá [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech **12:40** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **13:20** Příběhy odvahy a víry: Popravěště Butovo (1. díl): Ruská Golgota **13:45** Setkání: Štěpán Krňoul **14:00** Muzikanti, hrajte **14:35** Louky znovu rozkvetou **16:00** Smlouva lásky **17:10** Setkání: Pavla Lowentalová **17:20** ARTBITR – Kulturní magazín **17:35** Paměť národa – Tváře vzdoru 1989: Dana Němcová **18:00** Sedmihlásky (132. díl): Šohajčičku, či si [P] **18:05** Animované biblické příběhy: Mesiáš přichází **18:35** Ovečky: 25. neděle v mezidobí **19:00** Strýček Emu: Knihovna [P] **19:10** Animované příběhy velikánů dějin: Jana z Arku (1412–1431) **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír [P] **20:20** Dokořán: s Helenou Třeštíkovou **21:10** Magazín Mary's Meals [P] **21:30** Jak potkávat svět: S Jiřím Suchým **23:05** Buon giorno s Františkem **23:50** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **0:35** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:50** Co pro tebe znamená Campfest **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 12. 9. o 22:30 hod.: Ruženec z Fatimy

Priamy prenos modlitby svätého ruženca.

Utorok 13. 9. o 13:45 hod.:

Apoštolská cesta pápeža Františka do Kazachstanu

Prílet na medzinárodné letisko Nur-Sultan, oficiálne privítanie na letisku.

Streda 14. 9. o 11:30 hod.:

Apoštolská cesta pápeža Františka do Kazachstanu

Modlitba náboženských predstaviteľov v tichu; otvorenie a plenárne zasadnutie VII. kongresu predstaviteľov svetových a tradičných náboženstiev v „Paláci pokoja a zmiernenia“ – príhovor Svätého Otca.

Štvrtok 15. 9. o 16:05 hod.:

Matka Sedembolestná (dokument)

Dokumentárny film o histórii a rôznych aspektoch úcty k Sedembolestnej Panne Márii, patrónke Slovenska, je popretkávaný doj-

mavými osobnými svedectvami, vzácnymi archívmi, či pôsobivými umeleckými stvárneniami Božej Matky.

Piatok 16. 9. o 20:20 hod.:

Nová kvalita života (Nepoctivý správca)

Liturgický rok C. Lectio divina – meditatívne čítanie Svätého písma, sprevádzané modlitbou.

Sobota 17. 9. o 18:00 hod.: Eden

Vstúpte s nami do záhrad plných krás Stvoriteľa. V novej relácii Tv Lux vás Pali Danko prevedie kláštorňami záhradami, stromami zo Svätého písma aj záhonmi okrasných a liečivých rastlín a kvetov.

Nedeľa 18. 9. o 20:35 hod.: Tajomstvá Vatikánu (Pápežské voliči /2) (dokument)

V druhej časti dokumentárneho seriálu budeme sledovať osudy kardinálov, ich históriu a niekedy nie veľmi chvályhodné počínanie v Cirkvi.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

10. – 17. ZÁŘÍ 2022

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 11. 9.		PO 12. 9.		ÚT 13. 9.		ST 14. 9.		ČT 15. 9.		PÁ 16. 9.		SO 17. 9.	
Antifona	1136	1262	1150	1278	1734	1953	1504	1694	1512	1703	1708	1924	1666	1883
Žalm	784	883	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	1136	1263	1151	1279	1734	1953	1504	1694	1512	1703	1515	1707	1666	1883
Antifony	1137	1264	1151	1279	1167	1296	1504	1695	1513	1704	1516	1708	1229	1364
Žalmy	1137	1264	1152	1280	1167	1297	813	914	813	914	813	914	1229	1364
Krátké čtení a zpěv	1140	1267	1155	1283	1735	1954	1505	1695	1513	1704	1516	1708	1668	1885
Antifona k Zach. kantiku	716	807	1155	1284	1735	1954	1505	1696	1513	1705	1517	1708	1669	1886
Prosby	1140	1268	1155	1284	1724	1943	1505	1696	1655	1872	1711	1927	1655	1886
Závěrečná modlitba	716	807	1156	1689	1500	1690	1506	1697	1514	1705	1517	1708	1656	1888
Modlitba během dne:														
Hymnus	1141	1269	1156	1285	1172	1301	792	890	1203	1335	1219	1353	1233	1369
Antifony	1142	1269	1157	1285	1172	1302	1506	1697	1204	1336	1219	1353	1234	1369
Žalmy	1142	1269	1157	1286	1172	1302	1188	1319	1204	1336	1219	1353	1234	1370
Krátké čtení	1144	1271	1159	1288	1175	1305	1506	1697	1206	1338	1221	1356	1236	1372
Závěrečná modlitba	716	807	1159	1288	1175	1305	1506	1697	1206	1339	1222	1356	1236	1372
Nešpory:														
Hymnus	1132	1258	1145	1273	1160	1290	1736	1955	1507	1698	1514	1705	1517	1709
Antifony	1133	1259	1146	1274	1161	1290	1177	1307	1508	1699	1514	1705	1518	1709
Žalmy	1133	1259	1146	1274	1161	1291	1177	1308	1508	1699	1661	1878	1715	1932
Kr. čtení a zpěv	1135	1261	1149	1277	1164	1294	1737	1956	1510	1701	1514	1706	1518	1710
Ant. ke kant. P. M.	715	807	716	808	1164	1294	1737	1956	1510	1701	1515	1706	1518	1710
Prosby	1135	1261	1149	1277	1165	1294	1731	1950	1510	1701	1664	1881	1718	1936
Záv. modlitba	716	807	716	807	1165	1689	1500	1690	1506	1697	1514	1705	1517	1708
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398

Liturgická čtení

Neděle 11. 9. – 24. neděle

v mezidobí

1. čt.: Ex 32,7–11.13–14

Ž 51(50),3–4.12–13.17+19

Odp.: Lk 15,18 (*Vstanu a půjdu k svému Otcí.*)

2. čt.: 1 Tim 1,12–17

Ev.: Lk 15,1–32

Pondělí 12. 9. – nezávazná

památka Jména Panny Marie

1. čt.: 1 Kor 11,17–26.33

Ž 40(39),7–8a.8b–9.10.17

Odp.: srov. 1 Kor 11,26b

(*Zvěstujeme smrt Páně, dokud on nepřijde.*)

Ev.: Lk 7,1–10

Úterý 13. 9. – památka sv. Jana

Zlatoústého

1. čt.: 1 Kor 12,12–14.27–31a

Ž 100(99),2.3.4.5

Odp.: 3c (*Jsmo jeho lid a stádece jeho pastvy.*)

Ev.: Lk 7,11–17

Středa 14. 9. – svátek Povýšení

svatého Kříže

1. čt.: Nm 21,4b–9

nebo Flp 2,6–11

Ž 78(77),1–2.34–35.36–37.38

Odp.: srov. 7c (*Nezapomínejte na Boží skutky!*)

Ev.: Jan 3,13–17

Čtvrtek 15. 9. – památka Panny

Marie Bolestné

1. čt.: Žid 5,7–9

Ž 31(30),2–3a.3b–4.5–6.15–16.20

Odp.: 17b (*Zachraň mě, Hospodine, svou slitovností.*)

Ev.: Jan 19,25–27

nebo Lk 2,33–35

Pátek 16. 9. – památka sv. Ludmily

(na Moravě: nezávazná památka sv. Ludmily)

1. čt.: 1 Kor 15,12–20

Ž 17(16),1.6–7.8+15

Odp.: 15b (*Až procitnu, nasytím se pohledem na tebe, Hospodine!*)

Ev.: Lk 8,1–3

Sobota 17. 9. – nezávazná památka

sv. Kornélia a Cypriána nebo

sv. Roberta Bellarmina nebo

sv. Hildegardy z Bingenu nebo

sobotní památka Panny Marie

1. čt.: 1 Kor 15,35–37.42–49

Ž 56(55),10.11.12.13–14

Odp.: srov. 14c (*Budu kráčet před Bohem ve světě živých.*)

Ev.: Lk 8,4–15

PRO DĚTI

POVÍDEJ MI O JEŽÍŠI • MOJE PRVNÍ BIBLIČKA - NOVÝ ZÁKON

*Napsal Reinhard Abeln
Ilustroval Manfred Tophoven
Z němčiny přeložila Lada Marešová*

Krásně ilustrovaná knížka seznamuje nejmenší děti s Ježíšovým příběhem. Vypráví o Kristově narození v Betlémě, o křtu v Jordánu, o uzdravování nemocných a o zázracích, o jeho přátelství se Zacheem, o tom, jak zemřel, a že nakonec zvítězil nad smrtí.

*Karmelitánské nakladatelství
Váz., leporelo, 160x145 mm, 16 stran, 249 Kč*

KDO JE JEŽÍŠ? • JEHO ŽIVOT, DOBA A PŮSOBNÍ - MALÁ ENCYKLOPEDIJE

Gaëlle Tertraisová • Ilustrace Adeline Avrilová • Z francouzštiny přeložila Markéta Štěpánková • Redakce Jakub Fráňa • Odpovědný redaktor Pavel Mareš

Publikace přehledně přibližuje osobnost Ježíše Krista i společenské, přírodní, kulturní a duchovní poměry doby, ve které žil. Encyklopedicky pojaté kapitoly jsou čtivé a doprovázejí je vkusné ilustrace, přehledy, shrnutí, mapky i obrázky krajiny. Kniha je určena dětem na prvním stupni základní školy, jejich rodinám a kamarádům.

*Karmelitánské nakladatelství ve společnosti KatMedia, s. r. o.
Brož., 190x260 mm, 96 stran, 379 Kč*

O MANŽELSTVÍ

MANŽELSTVÍ - SPOLEČNÁ CESTA K BOHU • DUCHOVNÍ ÚVAHY PRO MANŽELE, SNOUBENCE I TY, KDO JE DOPROVÁZEJÍ

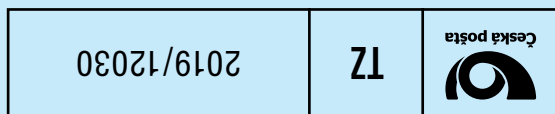
*Henri Caffarel • Z francouzštiny přeložila Marie Dubská
Odpovědná redaktorka Kristina Veselá*

Francouzský kněz Henri Caffarel (1903–1996) měl hluboký vhled do Božího plánu s láskou muže a ženy. Jeho inspirativní promluvy shromážděné v tomto svazku nám dávají pochopit obrovský potenciál svátosti manželství. Žít v manželství je náročné – ale i v něm nás Bůh, pokud se mu otevřeme, vede, doprovází a posiluje. Autor zná dobře realitu manželského života. Je si vědom nástrah v partnerském vztahu, ukazuje nám však, jak zlu lhostejnosti, výčitek a naschválů nepodlehnout. Láska je věrná a nepomine, jen když je ochotná začínat stále znovu, schopná odpouštět i odpuštění přijmout. Autor nás uvádí do manželské a rodinné spirituality. Ukazuje na důležitost modlitby i na povolání manželů k pohostinnosti a ke svědectví v ateistické společnosti. Opomenuta není ani sexualita. Nesmírně živé promluvy prokládá autor citacemi různých básníků, prozaiků a filozofů. Texty určené především manželským párům a rodinám poslouží dobře i při přípravě snoubenců a formování nových generací křesťanských manželství.

*Karmelitánské nakladatelství
ve společnosti KatMedia, s. r. o.
Brož., 165x230 mm,
304 stran, 399 Kč*

Objednávky knih - tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803
Malice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz
Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

779 00 Olomouc
Dolní nám. 24
Malice cyrilometodějská s. r. o.

SVĚTLO - týdeník Malice cyrilometodějské, spolku. Vydává Malice cyrilometodějská, spolek, Dolní nám. 24, Olomouc - IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Malice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Šéfredaktor Mgr. Daniel Dehner, redaktor Mag. Theol. Tomáš Kmrl. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mraví. Neznámena to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Malice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; podávání novinových zásilek: Registráční značka MK ČR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: CD Photo s.r.o., Chrenovská 21/14, 949 01 Nitra, telefon 00421 903 263 525; podávání novinových zásilek: povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugasorje aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžádané nezveřejněné příspěvky nevracíme.